

G CONSELLERIA
O TREBALL, COMERÇ
I I INDÚSTRIA
B
/

soib
formació
i ocupació

Polítiques Actives d'Ocupació a les Illes Balears 2016

Direcció General d'Ocupació i Economia

Dades tancades a 30 de juliol de 2017

Direcció:

Llorenç Pou Garcias

Director General d'Ocupació i Economia

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria

Autors:

Miguel Cristian Ballester Graves

Francisco Caparros Alcaraz

Servei d'Avaluació, estratègia de les polítiques d'ocupació i Qualitat dels Processos

SOIB

Agraïments:

Joan Vila, Pere Nadal, Maria del Mar Ribas, Laura Alomar i especialment a tots els professionals del Servei d'Ocupació de les Illes Balears, de la Direcció General de Treball, Economia Social, i Salut Laboral, de l'Institut d'Innovació Empresarial, de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, de l'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears, de les entitats col·laboradores i de les empreses participants perquè hom plegat fa possible que vagin endavant les polítiques actives d'ocupació a Balears i es construeixi un mercat laboral més inclusiu.

Consultes i suggeriments:

avaluacioestrategia@soib.caib.es

INDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
1.1. Les polítiques actives d'ocupació	1
1.2. Tipus de polítiques actives i resultats clau a Balears	1
2. PRESSUPOST	3
3. ORIENTACIÓ LABORAL	4
3.1. El servei d'Orientació del SOIB i els programes especialitzats	4
3.2. Inscripció en el Sistema Nacional de Garantía Juvenil a les Illes Balears	7
3.3. El POAP	8
4. INTERMEDIACIÓ LABORAL	9
4.1. La gestió d'ofertes de feina	9
4.2. Les col·locacions gestionades	10
4.3. Els certificats d'insuficiència	11
4.4. Eures i les pràctiques no laborals	11
4.5. La plataforma contr@ta	12
5. LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ	13
5.1. Estratègia Balear de Formació Professional per a l'Ocupació	13
5.2. Famílies professionals, certificats de professionalitat i acreditació de centres de formació	14
5.3. Accions formatives per a treballadors preferentment desocupats	17
5.4. Formació per a col·lectius vulnerables	18
5.5. Programes de formació per a treballadors ocupats	19
5.6. Formació en competències transversals: Idiomes i TICs	19
5.7. Formació dual	20
5.8. Els Programes Mixts de formació i ocupació	21
5.9. Les Beques d'Èxit	23
5.10. L'avaluació de les competències clau	23
5.11. L'acreditació de l'experiència laboral	25
6. MESURES DIRECTES DE FOMENT I CREACIÓ D'OCUPACIÓ	27
6.1. La Renda d'Inserció laboral	28
6.2. SOIB visibles	28
6.3. SOIB joves qualificats	29
6.4. Programes de bonificacions i suport a la contractació de persones discapacitades	30
6.5. Programes de bonificacions i suport a la contractació de col·lectius prioritaris	32
7. SUPORT A L'EMPREDORIA I EL TEIXIT EMPRESARIAL	33
7.1. L'oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI	34
7.2. El Programa ICAPE	35
7.3. El Programa SEERF	36
7.4. El Programa de subvencions a l'autocupació	36
7.5. El Programa de subvencions a l'economia social	37
7.6. La Xarxa d'AODL	38
8. CONCLUSIÓ	39
9. BIBLIOGRAFIA	40
10. LLISTAT DE TAULES I GRÀFICS	40

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Les polítiques actives d'ocupació

Les polítiques actives d'ocupació són programes i serveis dirigits a millorar l'accessibilitat en el mercat de treball de les persones aturades a través de l'adquisició d'habilitats relacionades amb les ocupacions requerides per les empreses i de promoure el bon funcionament del mercat de treball entre l'oferta i la demanda de treball (Martin, 2015).

L'evidència empírica ha reconegut la utilitat de les polítiques actives d'ocupació com un element clau dels esforços dels països per a combatre l'atur (Kluve, 2010) i la crisi econòmica dels darrers anys ha posat de manifest la necessitat de dotar adequadament els serveis d'ocupació de recursos per a fer front a les diferents formes d'atur (Jansen, 2016) perquè són l'eina principal que disposa el Govern de les Illes Balears per a gestionar de manera efectiva la competència en matèria de treball i ocupació.

Els òrgans administratius autonòmics responsables de les polítiques actives d'ocupació són el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB) i la Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social. Ambdós, consensuen amb els agents econòmics i socials els plans d'ocupació i estableixen una xarxa de col·laboració institucional amb altres agents especialitzats per a desplegar adequadament les polítiques actives d'ocupació dins el territori.

1.2. Tipus de polítiques actives i resultats clau a Balears

L'**orientació laboral** són accions adreçades a donar suport a les persones que cerquen feina o volen canviar-ne. Això, és possible a través de l'assessorament professional, la informació laboral i l'entrenament en habilitats per a la recerca de feina. El SOIB desenvolupa una metodologia d'orientació basada en Itineraris Personalitzats d'Ocupació i disposa d'entitats col·laboradores per a determinats col·lectius de major dificultat envers el mercat laboral.

La **formació professional per a l'ocupació** són accions qualificadores i d'actualització de competències professionals per a treballadors ocupats o desocupats i el seu format és variat; accions formatives, formació amb ocupació, dual o formació en competències transversals.

La **intermediació laboral** connecta les ofertes de treball registrades al SOIB amb els treballadors que cerquen feina. Es tracta d'oferir una ocupació adequada i alhora facilitar a les empreses els treballadors més apropiats en els seus requeriments.

Els **programes de foment i creació d'ocupació** són oportunitats temporals d'ocupació en el sector públic o en l'empresa privada i tenen com a objectiu incorporar en el mercat laboral a les persones amb majors dificultats d'inserció a través de contractació temporal o bonificacions a la seguretat social.

El **suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local** són el conjunt d'actuacions que promouen l'autocupació i la creació de riquesa a l'àmbit local. A través del sorgiment de noves empreses.

Amb l'objectiu de promoure la rendició de comptes a la ciutadania es presenten els resultats dels programes i serveis d'ocupació executats pel SOIB i altres unitats administratives durant l'any 2016. El Quadre resum de les principals polítiques actives d'ocupació executades vol facilitar la lectura dels resultats clau d'execució abans d'entrar en profunditat en cada un dels programes i serveis existents en matèria d'orientació, intermediació laboral, formació, foment d'ocupació i suport a l'emprenedoria.

Quadre 1. Resum principals actuacions en polítiques actives d'ocupació fetes l'any 2016

POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ		2016
Orientació laboral	Serveis d'orientació laboral que han rebut els demandants a les oficines del SOIB	187189
	Itineraris Personalitzats d'Ocupació fets a les oficines del SOIB pels Tècnics d'ocupació i Mercat Laboral	7423
	Itineraris Integrals d'Inserció laboral fets per entitats especialitzades en col·lectius vulnerables	6118
	Joves incorporats en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil	10336
	Serveis d'orientació acadèmica i professional a través dels punts mixtes del SOIB i la Conselleria d'educació (POAP)	5224
Intermediació laboral	Col·locacions gestionades a través d'ofertes d'ocupació gestionades pel SOIB o perquè els demandants que han signat un contracte previament han rebut serveis d'Orientació	159045
	Llocs de feina gestionats pel SOIB	6810
	Empreses ateses pel SOIB	2419
	Preseleccions candidats per a ofertes d'ocupació registrades al SOIB	25836
	Col·locacions gestionades a través de la Xarxa Eures	178
Formació Professional per a l'Ocupació	Participants en Programes de Formació d'Oferta	10360
	Certificats de professionalitat expedits a Balears	2342
	Beneficiaris de programes de formació Dual	209
	Beneficiaris de Programes mixts de formació i ocupació	630
	Sol·licituds de beques d'èxit	450
	Expedició de certificats de competències clau nivell 2 i 3	1024
	Unitats de competència professionals acreditades per l'IQPIB	1749
Foment i creació d'ocupació	Beneficiaris del programa SOIB Visibles	521
	Beneficiaris del programa SOIB Joves	350
	Beneficiaris del programa Subvencions a la contractació de persones amb discapacitat dins el mercat protegit	1250
	Beneficiaris del programa Subvencions a la contractació de persones amb discapacitat dins el mercat ordinari	91
	Beneficiaris del programa Subvencions a la contractació de persones que pertanyen a col·lectius prioritaris	126
Suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local	Beneficiaris d'Assessorament especialitzat en emprenedoria per l'IDI	286
	Formació especialitzada en emprenedoria	212
	Beneficiaris del Programa de Subvencions per a l'autocupació	221
	Beneficiaris del Programa de Foment de l'Economia Social	17
	Subvencions a la contractació d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local	54
TOTAL		430470

Font: SOIB

2. PRESSUPOST

A Espanya la inversió en polítiques actives d'ocupació se situa en valors relatius baixos amb independència del moment econòmic i s'observa una correlació negativa entre despesa en polítiques actives d'ocupació i taxa d'atur en els països europeus (Pou, 2017). Organismes internacionals han recomanat a l'Administració espanyola un esforç financer en ocupació i formació i la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria ha millorat els darrers anys la dotació pressupostària per a polítiques d'ocupació amb la intenció d'arribar a un volum de despesa per persona aturada registrada en el SOIB en línia amb els estàndards europeus.

Quadre 2. Evolució pressupostària per a Polítiques Actives d'Ocupació

	Any 2014	Any 2015	Any 2016
SOIB*	37.300.050 €	42.059.332 €	50.900.000 €
IDI	93.990 €	84.274 €	83.719 €
DG TREBALL	5.023.422 €	6.257.771 €	7.115.869 €
TOTALS	42.417.462 €	48.401.377 €	58.099.588 €

*El pressupost del SOIB també inclou partides per a promoure l'autocupació i foment de l'emprenedoria

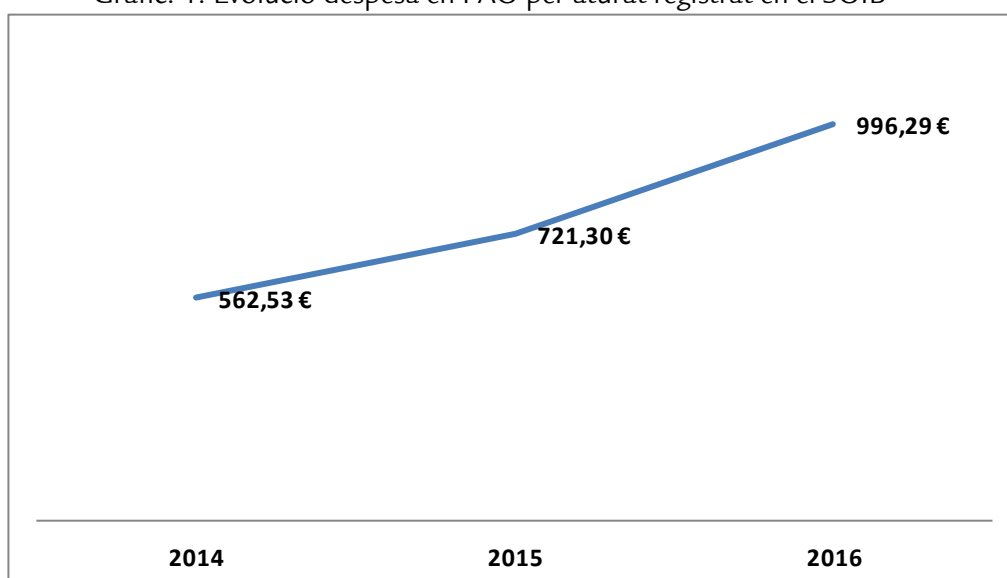
Font: SOIB a partir de les lleis del pressuposts de la CAIB

Quadre 3. Evolució atur i demanda registrada al SOIB

	2014	2015	2016
Aturats registrats	75405	67103	58316
Demandants registrats	113663	105406	95549

Font: SOIB

Gràfic. 1. Evolució despesa en PAO per aturat registrat en el SOIB

Font: SOIB

El Programa 322D Foment i gestió de l'ocupació a les Illes Balears inclou tots els programes i serveis d'orientació laboral, formació professional per a l'ocupació, intermediació laboral,

programes mixtes de formació i ocupació, formació dual, foment de la contractació directa, desenvolupament local, oficines d'ocupació, centres de formació i personal del SOIB. En definitiva, el Programa 322D és el gruix pressupostari de les polítiques actives d'ocupació a Balears i ho gestiona el SOIB.

Per altra banda, la Direcció General de Treball, Salut Laboral i Economia Social i l'IDI també executen polítiques actives d'ocupació rellevants com el suport a la contractació dels col·lectius de difícil inserció, la promoció de l'autocupació i l'assistència tècnica a l'emprenedoria. En aquest cas, la despesa de l'IDI prové del capítol 4 del Programa 723A Promoció Industrial i tecnològica i la despesa de la Direcció General de Treball, Salut Laboral i Economia Social és el capítol 4 del Programa 322A Ocupació i Inserció laboral específics.

S'observa un increment pressupostari en totes les unitats administratives de la CAIB que executen programes o serveis d'ocupació. El pressupost total destinat a polítiques actives d'ocupació ha passat de **42.417.462 €** prevists per l'any 2014 a **58.099.588 €** de l'any 2016. És un increment de quasi 16 milions d'euros en tres exercicis pressupostaris, la qual cosa ha permès una despesa mitjà de gairebé 1.000€ per aturat. La millora pressupostària ha permès crear un catàleg de nous programes i serveis, consolidar les actuacions existents i atendre adequadament les característiques distintives del mercat de treball Balear.

3. ORIENTACIÓ LABORAL

3.1. El servei d'Orientació del SOIB i els programes especialitzats

Les oficines d'ocupació del SOIB són la porta d'entrada que té qualsevol demandant d'ocupació per accedir al catàleg de polítiques actives d'ocupació i així gestionar exitosament la seva transició laboral. Per això, el **Servei d'Orientació Laboral** resulta cabdal a l'hora d'articular tota l'estratègia del Govern de les Illes Balears en polítiques actives d'ocupació ja que ofereix una entrevista diagnòstica individualitzada i elabora un itinerari personalitzat d'ocupació consensuat amb el demandat d'ocupació que pot incloure accions de capacitació en recerca de feina, de qualificació professional, d'intermediació laboral, de participació en programes de foment o suport a l'emprenedoria.

Al mateix temps, el SOIB finança programes molt especialitzats i gestionats per entitats col·laboradores que estan enfocades en atendre els col·lectius de demandants d'ocupació amb majors dificultats d'inserció. Són els **Itineraris Integrals d'Inserció per a l'Ocupació** i la **Renda Mínima d'Inserció que fent servir** metodologies d'intervenció específiques com el treball en suport construeixen un itinerari personalitzat d'ocupació que integra les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar el beneficiari en el mercat de treball de manera regular. L'any 2016, es va considerar com a col·lectius vulnerables d'atenció prioritària les persones amb discapacitat, els joves en risc d'exclusió

social, les persones amb malaltia mental, les dones víctimes de violència de gènere i altres persones en risc d'exclusió social com els beneficiaris de la renda mínima d'inserció.

Quadre 4. Actuacions principals d'Orientació laboral des de les oficines del SOIB

Orientació laboral	Definició	Any 2016
Diagnòstics d'ocupabilitat	Atenció específica a l'usuari a fi d'identificar les seves habilitats, competències, formació i experiència, els seus interessos, la seva situació familiar i les possibles oportunitats professionals.	7953
Disseny d'Itineraris Personalitzats per a l'ocupació	Un cop realitzat el Diagnòstic d'ocupabilitat s'ha d'establir el procés més adequat per a l'accés de l'usuari a l'ocupació. Inclou les principals actuacions proposades, calendari de realització, elements de verificació i de seguiment	7423
Accions d'assessorament per a l'ocupació	Ajuda tècnica per a elaborar el curriculum en termes de competències professionals i adaptat als objectius del demandant. Altres accions són l'aplicació de tècniques per a la recerca activa d'ocupació, provissió d'informació, maneig de mitjans, tècniques i eines per a la recerca d'ocupació per compte d'un altre, incloent mitjans telemàtics i xarxes socials	18821
Acompanyament en l'itinerari	Seguiment individualitzat per part del tècnic d'ocupació de l'itinerari que duu a terme l'aturat de llarga durada, supervisió de fites i obligacions especialment quan són perceptors de prestació, ajudes o subsidis	3887
Informació Professional	Informació sobre la situació del mercat de treball i l'oferta de polítiques actives d'ocupació; formació, atenció d'ofertes, programes de foment d'ocupació, programes de mobilitat i l'acreditació de l'experiència professional	146367
Informació i motivació per l'autocupació	Informació bàsica sobre temes d'autocupació i creació d'empreses per a l'atenció posterior per part de l'IDI	354
Eures: suport per a la recerca de feina a l'estranger	Informació sobre la situació del mercat de treball en els diferents països de la UE, característiques de la mobilitat laboral, ofertes de feina i suport en els processos de selecció internacionals	256
Accions específiques per a joves aturats de llarga durada	Orientació integral per a joves inscrits en el Programa Nacional de Garantia Juvenil	2128
TOTALS		187189

Font: SOIB

Quadre 5. Persones ateses pel Servei d'Orientació laboral de les oficines del SOIB 2013-2016

Persones ateses pels serveis del SOIB *	Any 2013	Any 2014	Any 2015	Any 2016
Per sexe	70693	77831	79778	96460
Dona	34021	37932	42079	45010
Home	36672	39899	37699	51450
Per trams d'edat	70693	77831	79778	96460
Menors de 25 anys	9447	10656	15491	14061
25 anys i més	61246	67175	64287	82399
Durada de la demanda	70693	77831	79778	96460
Menys de 12 mesos	52316	58567	60227	71379
Més de 12 mesos	18377	19264	19551	25081
Cobren prestació	70693	77831	79778	96460
Si	33059	35834	30050	37832
No	37634	41997	49728	58628

*Les persones ateses han pogut rebre més d'un servei d'orientació laboral

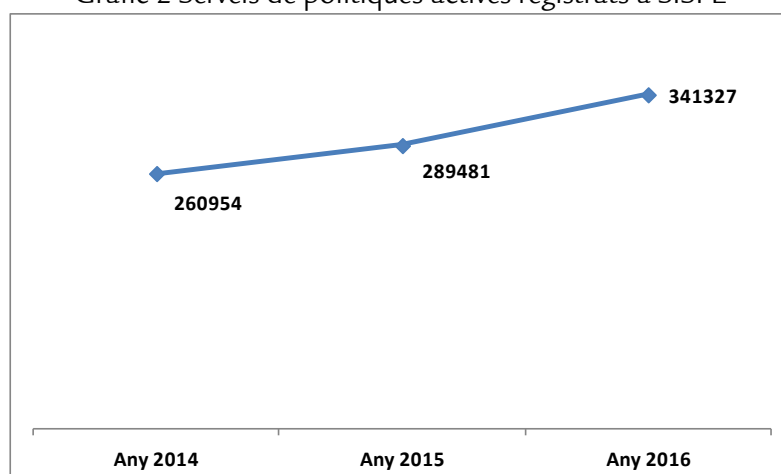
Font: SOIB

Quadre 6. Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables

Orientació laboral	Definició	Any 2016
Itineraris Integrals d'inserció per a l'ocupació en col·lectius vulnerables	Processos d'ajuda individual, personalitzada i integral, en els quals la persona, mitjançant l'acompanyament, construeix un itinerari professional que combina les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar-se al mercat de treball de manera regular.	4385
Renda Mínima d'Inserció	Accions d'orientació laboral i acompanyament a la inserció a totes les persones beneficiàries de la Renda Mínima d'Inserció regulada pel Decret 117/2001, de 28 de setembre	1733
TOTALS		6118

Font: SOIB

Gràfic 2 Serveis de polítiques actives registrats a SISPE

Font: SOIB

Per a conèixer la tasca feta des del SOIB en matèria d'orientació laboral hi ha múltiples mesures però totes s'han de basar en la informació que queda gravada en els Sistemes

Informatius dels Serveis d'Ocupació (SISPE). El SOIB fa servir 4 nivells per a monitoritzar adequadament l'orientació laboral i les polítiques actives d'ocupació.

- **Actuacions principals d'Orientació laboral des de les oficines del SOIB;** són les actuacions en orientació laboral que apareixen en el Quadre 4 i tenen que veure amb els itineraris personalitzats d'ocupació que elaboren els orientadors laborals de les oficines del SOIB en col·laboració amb el demandant d'ocupació. Poden haver rebut més d'una acció en el marc del seu itinerari personalitzat
- **Persones ateses pel Servei d'Orientació laboral de les oficines del SOIB;** són les que apareixen en el Quadre 5 i computen a tots els demandants d'ocupació.
- **Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables;** són els demandants d'ocupació que pertanyen a col·lectius vulnerables i són atesos a través de programes d'orientació específics i gestionats per entitats col·laboradores. És la informació que apareix al Quadre 6.
- **Serveis de polítiques actives registrats a SISPE;** són totes les actuacions de qualsevol política activa d'ocupació que s'hagi fet amb els demandants d'ocupació com per exemple una sessió d'orientació laboral, d'intermediació laboral, la participació a un programa de formació dual, un contracte de foment d'ocupació o suport a l'emprenedoria entre d'altres. En definitiva, el volum total de registre a SISPE i la informació apareix a la gràfica 2.

Les dades del Quadre 5 indiquen que a l'any 2016 hi ha més homes (53,34%) que dones (46,66%) ateses pel SOIB, són majors de 25 anys (85,43%), no són aturats de llarga durada (74%) i no cobren prestació o subsidi (60,78%).

La major part de registre de polítiques actives a SISPE es generat pel Servei d'Orientació laboral donat el volum de persones ateses i el nombre d'actuacions que fan amb cada una d'elles a través de les 13 oficines d'ocupació que hi ha a Balears. Cal destacar l'evolució interanual positiva dels serveis prestats i registrats en SISPE així com el nombre de persones ateses per les oficines d'ocupació (96.460) i els beneficiaris de programes específics adreçats a col·lectius vulnerables (6.118).

3.2. Inscripció en el Sistema Nacional de Garantía Juvenil a les Illes Balears

La Garantia Juvenil és una iniciativa europea que vol facilitar l'accés dels joves al mercat de treball i estableix que han de rebre una oferta d'ocupació, d'educació, de formació o de practiques de qualitat després d'haver finalitzat els seus estudis i en tot cas abans que hagi transcorregut quatre mesos des què quedaren aturats. El RD llei 6/2016 de mesures urgents per a l'impuls del Sistema Nacional de Garantia Juvenil va simplificar els procés d'inscripció i ha permès que els joves demandants inscrits en els serveis d'ocupació també quedessin inscrits en la Garantía Juvenil.

Quadre 7. Requisits accés a la Garantia Juvenil

Característiques dels joves per a ser beneficiaris del SNGJ

Ésser espanyol o ciutadans de la Unió Europea o dels Estats que participen de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu. També s'admeten ciutadans extracomunitaris titulars d'una autorització per a residir en territori espanyol que habiliti per treballar

Estar empadronat en qualsevol localitat del territori espanyol.

Tenir més de 16 anys i menys de 30 anys.

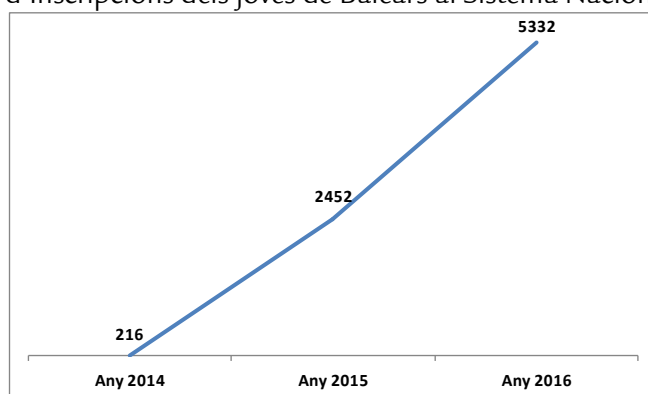
No haver treballat en el dia natural anterior a la data de presentació de la sol·licitud, ni haver rebut accions educatives en el dia natural anterior a la data de presentació de la sol·licitud

Presentar una declaració expressa de tenir interès a participar activament de les actuacions que es desenvolupin en el marc de la Garantia Juvenil. La demanda d'ocupació emesa pel SOIB es considera prova fefaent.

Font: SOIB

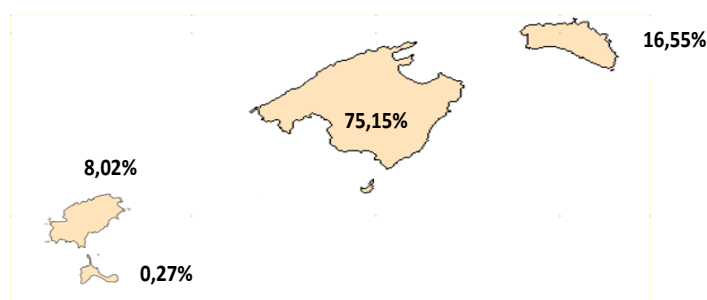
La inscripció en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil resulta clau per a què el jove de les Balears participi plenament del conjunt de polítiques actives d'ocupació ja que se'ls ofereix un orientador laboral de referència per a fer un diagnòstic i un itinerari personalitzat d'inserció d'acord a les seves necessitats i expectatives.

Gràfic 3. Sol·licituds d'Inscripcions dels joves de Balears al Sistema Nacional de Garantia Juvenil

Font: SOIB a partir de les dades del MEYSS

Gràfic 4. Distribució territorial dels Joves participants en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil

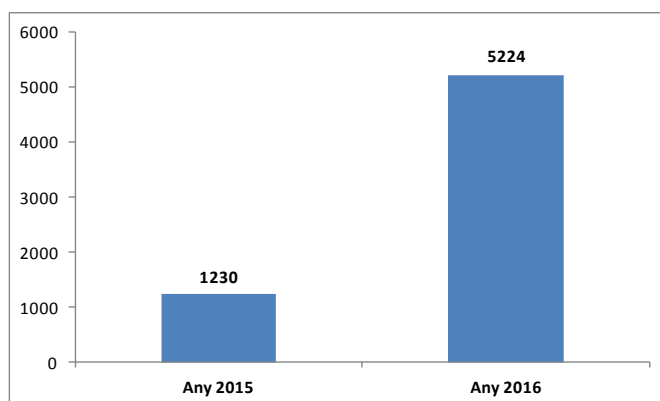
Font: SOIB a partir de les dades del MEYSS

3.3. El POAP

El Punt d'Orientació Acadèmica i Professional és una nova iniciativa d'orientació i d'informació transversal en matèria de formació professional lliurada conjuntament entre el SOIB i la Direcció General de Formació Professional. L'objectiu és facilitar informació i assistència en els estudiants i demandants d'ocupació sobre el Sistema Integrat de

Qualificacions i formació professional, les vies d'accés a les titulacions reglades o a la formació basada en certificats de professionalitat i les convalidacions possibles.

Gràfic 5. Consultes i atencions informatives del POAP

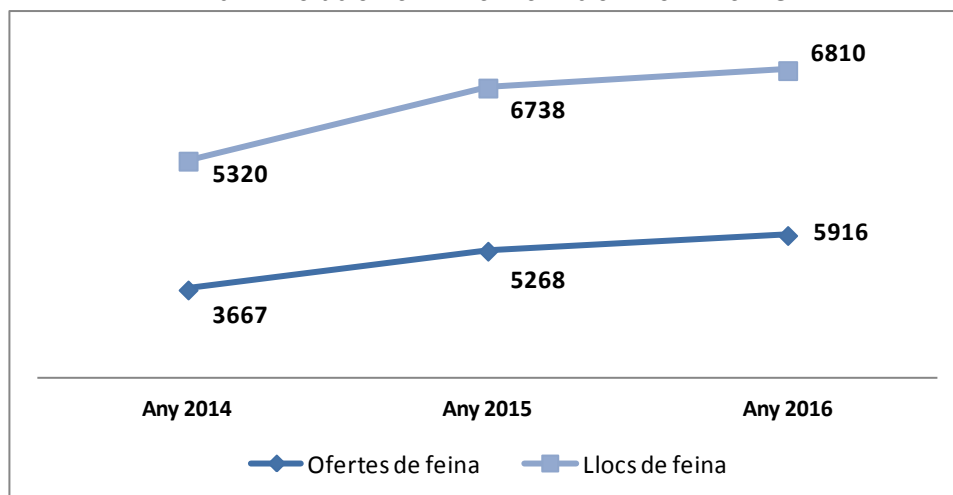
Font: SOIB

4. INTERMEDIACIÓ LABORAL

4.1. La gestió d'ofertes de feina

El Servei d'Intermediació laboral desenvolupa la detecció de necessitats de les empreses, captació i difusió d'ofertes, preselecció de candidats, assessorament en bonificacions a la seguretat social, gestió de la contractació, impuls de l'oferta privada, pública, dels programes formació amb alternança amb l'ocupació, de les ofertes derivades dels programes de foment d'ocupació, pràctiques no laborals o estades a altres països de la Unió Europea en col·laboració amb la Xarxa Eures. L'any 2016, es va donar servei a 2.419 empreses diferents.

Gràfic 6. Evolució de la Intermediació laboral del SOIB

Font: SOIB

Quadre 8. La Intermediació laboral des de 2014 a 2016

Intermediació laboral Beneficiaris	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016
Atenció ofertes	Número de demandants d'ocupació que han estat atesos i valorat la seva idoneïtat pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB	25769	27855	25836
Preselecció ofertes	Número de demandants que han estat preseleccionats pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB. Implica la idoneïtat del perfil en relació amb els requeriments del lloc de feina ofertat i l'enviament posterior a entrevista amb l'empresa per a la selecció final	10472	11976	12615
Demandants d'ocupació que han rebut serveis d'intermediació i els han contractats empreses privades amb o sense oferta del SOIB	Número de demandants que han estat contractats i havien estat atesos pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB per empresa privada	11832	13778	12246
Demandants d'ocupació que han estat contractats en llocs de feina subvencionats o programes d'ocupació	Número de demandants que han estat contractats i havien estat atesos pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB a través d'administracions públiques i subvencions	19	302	933

Font: SOIB

L'any 2016 es van atendre a 25.836 demandants d'ocupació per a ofertes de feina gestionades pel SOIB i es van preseleccionar 12.615 candidatures, la qual cosa indica que quasi la meitat dels candidats eren adequats en els requeriments de l'oferta i van ser enviats posteriorment a l'empresa per a mantenir entrevistes de selecció o realització de proves d'aptitud. Per altra banda, la participació dels demandants d'ocupació en els processos de selecció del SOIB esperona la seva inserció laboral tant en les ofertes de feina registrades en el SOIB com en altres que no gestiona ja que 12.246 demandants d'ocupació que havien estat atesos pel Servei d'intermediació laboral del SOIB han obtingut un lloc de feina.

Finalment, cal recordar la important progressió en el nombre de demandants que han rebut serveis d'intermediació laboral i han estat contractats en llocs de feina subvencionats o a través de programes d'ocupació públics. S'ha passat de 19 demandants l'any 2014 a 933 demandants l'any 2016 i és conseqüència de l'esforç en polítiques actives que s'ha fet el darrer any.

4.2. Les col·locacions gestionades

Les col·locacions gestionades són totes les possibles situacions que es donen quan es registra una oferta laboral en el Servei d'ocupació i es tanca per cobertura o quan un demandant d'ocupació causa baixa del SOIB perquè ha signat un contracte i havia rebut prèviament un servei o política activa d'ocupació de qualsevol tipus com màxim 6 mesos abans de trobar la feina.

Quadre 9. Les col·locacions gestionades pel SOIB des de 2014 a 2016

	Any 2014	Any 2015	Any 2016
Mallorca	83515	104851	118248
Menorca	18573	19561	19275
Pitiüses	14601	18065	21522
TOTALS	116689	142477	159045

Font: SOIB

En definitiva, el tractament estadístic de les col·locacions gestionades mostra la mediació del SOIB tant des de la perspectiva de la demanda d'ocupació com de l'oferta de feina i considera totes les possibles casuístiques associades. Les dades indiquen l'esforç sostingut dels darrers anys.

4.3. Els certificats d'insuficiència

L'Ordre TAS 1745/2005, de 3 de juny, regula administrativament els requisits per a l'expedició dels certificats d'insuficiència de demandants adequats i disponibles per a cobrir ofertes de feina i que habiliten a les empreses a dur treballadors extracomunitaris a Espanya amb permís de residència i de treball. La finalitat és autoritzar a les empreses que incorporin personal extracomunitari per a què puguin continuar amb la seva activitat habitual quan no troben demandants adequats en els requisits de l'oferta de feina registrada en el Servei d'Ocupació. És un indicador indirecte del desajust entre els demandants d'ocupació existents i les competències requerides per les empreses així com també de l'eficàcia dels serveis d'ocupació per a casar oferta i demanda eficaçment dins el mercat de treball

Quadre 10. Evolució dels certificats d'insuficiència a Balears des de 2014 a 2016

	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016
CERTIFICATS D'INSUFICIÈNCIA	Autoritzacions a empreses a què incorporin personal extracomunitari perquè puguin continuar la seva activitat habitual quan no trobin demandants adequats en els requisits de l'oferta de feina	56	93	98

Font: SOIB

El Servei d'intermediació laboral del SOIB va gestionar 5.916 ofertes de feina i només 98 ofertes han acabat en l'emissió d'un certificat d'insuficiència (1,6%). Les ocupacions més freqüents que han rebut un certificat d'insuficiència són cantants, músics, acròbates, professors d'idiomes, metges, analistes, enginyers informàtics, tècnics de manteniment naval i patrons de buc entre d'altres.

4.4. Eures i les pràctiques no laborals

El Servei d'intermediació laboral és agent actiu d'Eures que és la principal xarxa de cooperació creada per la Comissió Europea amb la finalitat de facilitar la lliure circulació de treballadors pels 28 estats membres de la UE més Suïssa, Islàndia, Liechtenstein i Noruega. El SOIB a través d'Eures ofereix serveis d'informació, assessorament, contractació i

col·locació als treballadors i empresaris que vulguin fer feina a qualsevol país que forma part de la Xarxa Eures.

Quadre 11. El SOIB a la Xarxa Eures

EURES	Activitats	Any 2016
Adequació d'ofertes i demandes d'ocupació i col·locació de marc transnacional i transfronterer	Fires d'ocupació laboral europees amb la participació del servei d'ocupació alemany i de l'austríac	2
	Atencions individuals a treballadors d'altres països de la Xarxa Eures	600
	Atencions individuals a empreses d'altres països de la Xarxa Eures: informació general	30
Organització i implementació d'esdeveniments de selecció a Espanya. Fet a mida segons les demandes	Events de reclutament de candidatures	2
	Atencions individuals a demandants d'ocupació registrats al SOIB que cerquen feina a un país de la Xarxa Eures	256
	Demandants d'ocupació registrats al SOIB que han estat contractats a un país Europeu com a resultat de la intermediació de la Xarxa Eures	20
	Atencions individuals a empreses d'altres països de la Xarxa Eures: suport, preselecció i reclutament	10
Suport a la millora de la integració dels mercats laborals a la Unió Europea	Jornades tècniques	1
	Participants	30
Informació i disseminació de les condicions de treball i vida a la Unió Europea	Interaccions informatives a través dels canals SOIB i SEPE: webs, facebook i altres	900
Mesures per a facilitar i animar a la mobilitat dels joves treballadors	Beques "El teu primer treball Eures"	7

Font: SOIB

Les pràctiques no laborals en empreses venen regulades pel RD 1543/2011 i tenen unes característiques distintives molt restrictives ja que van adreçades a joves inscrits en el SOIB, entre 18 i 25 anys, amb titulació universitària o de formació professional, que no tenen experiència professional i amb una remuneració del 80% de l'Indicador públic de rendes d'efectes múltiples (IPREM) que va conformar una beca de 426€ mensuals per a l'any 2016 i cap jove va estar interessat en participar del programa a diferència dels anys 2014 i 2013 on es signaren 8 convenis de pràctiques no laborals entre empreses, joves i SOIB.

4.5. La plataforma contr@ta

El Servei d'Intermediació laboral té la competència de registrar tots els contractes, totes les renovacions i modificacions de relacions contractuals que es donin a les Illes Balears. Actualment gran part de les gestions estan centralitzades de manera telemàtica a través de la plataforma contr@ta i d'altres es fan a les oficines d'ocupació del SOIB. Les comunicacions són variades i inclouen qualsevol modalitat de contracte, transformacions de contractes, pròrrogues, còpies bàsiques, crides a fixes discontinus i hores complementàries. L'evolució de les comunicacions és favorable en línia amb el cicle expansiu de mercat de treball.

Quadre 12. Evolució de les comunicacions relacionades amb la contractació per part del SOIB

PLATAFORMA CONTR@TA	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016
	Registre de tots els contractes a les Balears	389751	447887	495810
	Registre de totes les renovacions i modificacions de les relacions contractuals que es donin a les Balears	108331	107563	104117
	TOTALS	498082	555450	599927

Font: SOIB

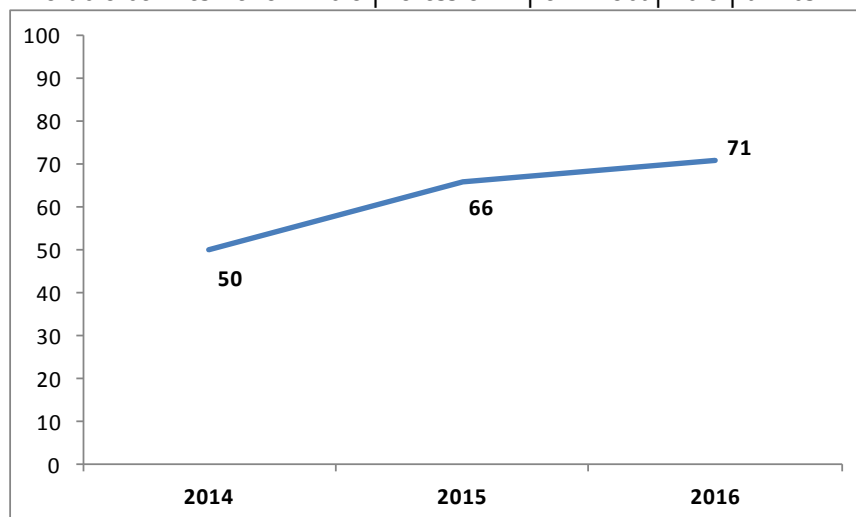
5. LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ

5.1. Estratègia Balear de Formació Professional per a l'Ocupació

El novembre de 2015 es va posar en marxa l'**Estratègia Balear de Formació Professional per a l'Ocupació** que integra la formació professional reglada i l'ocupacional d'una manera pionera a l'Estat espanyol. Es vol coordinar tots els recursos de la Xarxa pública educativa i laboral de les Illes Balears i formen part de l'Estratègia, els instituts d'educació secundària que imparteixen formació professional i els centres educatius per a persones adultes que són titularitat de l'administració educativa i per part de l'administració laboral s'incorporen tots els centres propis de formació professional, els centres integrats de formació professional i els centres de referència nacional.

L'Estratègia també permet que els centres de formació privats puguin impartir formació professional per a l'ocupació allà on no arriba la Xarxa pública sempre que estiguin acreditats pel SOIB i incorporats en el Registre Estatal de Centres de Formació Professional per a l'Ocupació.

Gràfic 7. Evolució centres de formació professional per a l'ocupació públics a les Balears

Font: SOIB

L'objectiu de l'Estratègia és impulsar l'adquisició i la millora de les competències professionals, afavorir l'aprenentatge continu durant tota la vida per a evitar l'obsolescència professional i millorar l'ocupabilitat dels demandants d'ocupació a través de la qualificació

professional basada en certificats de professionalitat que faciliten el reconeixement de competències professionals dins del marc del Sistema Nacional de les Qualificacions.

L'any 2016, l'oferta formativa impartida ha inclòs els Programes mixts de formació i ocupació, les accions formatives adreçades a persones desocupades, la formació en idiomes i noves tecnologies, les accions formatives adreçades a col·lectius vulnerables, la formació Dual, el Programa de beques d'èxit, les proves de competències clau i els processos d'acreditació de l'experiència laboral.

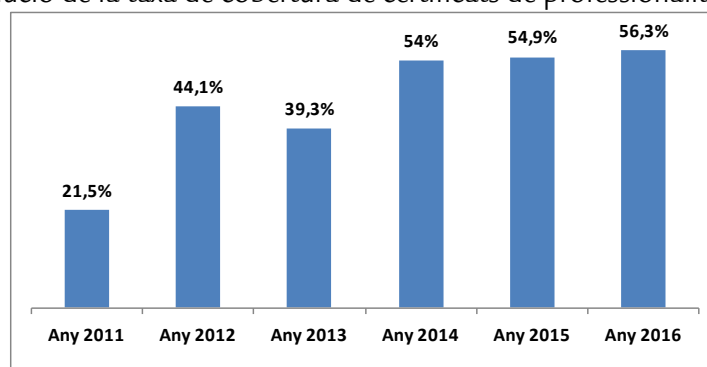
5.2. Famílies professionals, certificats de professionalitat i acreditació de centres de formació

El RD 1128/2003, de 5 de setembre, pel qual es regula el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals articula la formació professional per a l'ocupació en torn a 26 Famílies professionals i el RD 34/2008, de 18 de gener, pel qual es regulen els certificats de professionalitat promou que la formació professional per a l'ocupació s'imparteixi a través dels mòduls formatius vinculats en els certificats de professionalitat per així acreditar les qualificacions professionals amb independència de la via d'adquisició, assegurar uns elevats estàndards de qualitat, la validesa de l'expedició en tot el territori nacional i facilitar processos d'homologació amb la formació professional del sistema educatiu reglat.

El SOIB desenvolupa la seva oferta formativa a través dels certificats de professionalitat amb independència que la formació estigui adreçada a treballadors desocupats, ocupats, vulnerables o sigui programes formatius en alternança amb l'ocupació.

L'any 2016 el nombre de certificats de professionalitat vigents en el catàleg d'especialitats formatives es 583. A les Balears ja es poden impartir fins a 328 certificats de professionalitat diferents del total del repertori de certificats de professionalitats existents. La raó és l'increment dels centres de formació acreditats per a la impartició de la formació professional per a l'ocupació. Any darrera any, la taxa de cobertura de certificats de professionalitat s'incrementa en el territori fins arribar al 56,26%.

Gràfic 8. Evolució de la taxa de cobertura de certificats de professionalitat a les Balears

Font: SOIB

Quadre 13. Taxa de cobertura de certificats de professionalitat per famílies professionals a Balears

Famílies professionals	Nº Certificats Professionalitat del repertori nacional	Nº Certificats amb centres acreditats a Balears	Taxa cobertura Família Professional
Administració i gestió	14	14	100,00%
Agrària	45	45	100,00%
Comerç i màrqueting	19	19	100,00%
Electricitat i electrònica	31	31	100,00%
Imatge personal	14	14	100,00%
Maritimopesquera	29	29	100,00%
Sanitat	3	3	100,00%
Serveis socioculturals i a la	24	24	100,00%
Imatge i so	12	11	91,70%
Hoteleria i turisme	24	20	83,30%
Informàtica i comunicacions	23	19	82,60%
Transport i manteniment de	32	25	78,10%
Edificació i obra civil	24	17	70,80%
Activitats físiques i esportives	17	9	52,90%
Seguretat i medi ambient	21	10	47,60%
Energia i aigua	16	7	43,80%
Fusta, moble i suro	18	6	33,30%
Instal·lació i manteniment	18	6	33,30%
Arts gràfiques	31	7	22,60%
Indústries alimentàries	27	6	22,20%
Fabricació mecànica	28	3	10,70%
Tèxtil, confecció i pell	33	3	9,10%
Arts i artesanía	21	0	0,00%
Indústries extractives	18	0	0,00%
Química	27	0	0,00%
Vidre i ceràmica	14	0	0,00%

Font: SOIB

A les Balears hi ha quatre famílies professionals que no tenen cap centre de formació acreditat i per això no es pot impartir la formació vinculada en els certificats de professionalitat d'Arts i Artesania, Indústries Extractives, Química i Vidre i ceràmica.

Quadre 14. Distribució territorial dels certificats de professionalitat expedits l'any 2016

Expedicions	Illes	2016
Certificats de Professionalitats	Mallorca	1939
	Menorca	204
	Eivissa	194
	Formentera	5
	TOTALS	2342

Font: SOIB

Quadre 15. Distribució per famílies professionals dels certificats de professionalitat expedits a 2016

Famílies professionals	2016
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	23,87%
HOTELERIA I TURISME	17,85%
AGRÀRIA	9,78%
ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	8,88%
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	5,59%
COMERÇ I MÀRQUETING	4,78%
ACTIVITATS FÍSiques I ESPORTIVES	4,36%
INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	4,06%
IMATGE PERSONAL	3,93%
SANITAT	2,78%
SEGURETAT I MEDI AMBIENT	2,52%
ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	2,31%
INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	2,26%
FABRICACIÓ MECÀNICA	1,75%
ENERGIA I AIGUA	1,62%
IMATGE I SO	1,45%
INDÚSTRIES ALIMENTÀRIES	0,90%
ARTS GRÀFIQUES	0,51%
FUSTA, MOBLE I SURO	0,30%
TÈXIL, CONFECCIÓ I PELL	0,26%
EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	0,26%

Font: SOIB

L'any 2016 es van expedir 2.342 certificats de professionalitats a les Balears i 153 unitats d'acreditacions parcials acumulables. El focus s'ha posat en la formació amb major rellevància pel mercat de treball o la de caràcter estratègic per a la sostenibilitat social o ambiental de les illes com són els certificats de professionalitat relacionats amb serveis socioculturals i a la comunitat, hoteleria i turisme, agrària, administració i gestió, transport i manteniment de vehicles, comerç i màrqueting, activitats físiques i esportives, instal·lació i manteniment, imatge personal i sanitat.

Quadre 16. Volum de participants segons la formació d'oferta que gestiona el SOIB l'any 2016

FORMACIÓ	Definició	2016
Accions formatives per a desocupats	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat i adreçada a la qualificació de persones desocupades per a què es reincorporin al mercat de treball	8437
Programes específics per a col·lectius vulnerables	Formació professional per a l'ocupació que pot basar-se o no en certificats de professionalitat i adaptada a persones en risc d'exclusió o que formen part dels col·lectius més vulnerables envers el mercat de treball	1407
Programes de formació per a ocupats	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats amb la finalitat d'actualitzar coneixements i mantenir-los adaptats en els requeriments del seu lloc de feina	266
Accions no finançades pel SOIB i autoritzades	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat que està autoritzada pel SOIB i és executada per part d'entitats privades sense suport de finançament del Servei d'ocupació	250
TOTALS		10360

Font: SOIB

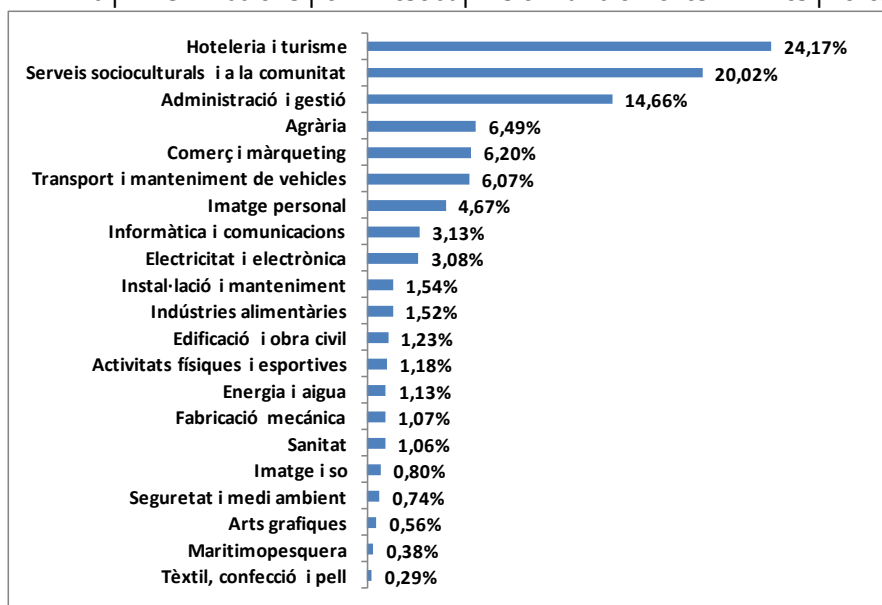
Els beneficiaris de formació professional per a l'ocupació del SOIB són majoritàriament en accions per a persones desocupades (84%), col·lectius vulnerables (14%) i treballadors ocupats (2%). La formació no finançada però si autoritzada l'executen entitats alienes al SOIB.

5.3. Accions formatives per a treballadors preferentment desocupats

La llei 30/2015, de 9 de setembre, per la qual es regula el Sistema de Formació Professional per a l'ocupació en l'àmbit laboral, estableix que l'oferta formativa per a treballadors desocupats va dirigida a cobrir les necessitats formatives detectades en els itineraris personalitzats d'inserció i en les ofertes d'ocupació. Amb caràcter general, s'atorga prioritat a les persones aturats amb baix nivell de qualificació i s'inclouen preferentment accions dirigides a l'obtenció de certificats de professionalitat.

Els 8.687 participants d'accions formatives per a desocupats de l'any 2016 van rebre preferentment formació relacionada amb les famílies professionals d'hoteleria i turisme, serveis socioculturals, administració, comerç, manteniment de vehicles, imatge personal, informàtica i electricitat. Són especialitats formatives molt demandades a nivell de mercat laboral perquè hi ha una bona distribució territorial de centres de formació acreditats i les especialitats formatives són accessibles a persones amb nivells de qualificació baixos.

Gràfic 9. Participants d'accions per a desocupats en funció de les famílies professionals

Font: SOIB

5.4. Formació per a col·lectius vulnerables

Els Programes específics de formació per a col·lectius vulnerables gaudeixen de major flexibilitat en la impartició per adequar-se a la situació específica dels participants. La finalitat és incorporar en dinàmiques de formació a les persones amb majors dèficits i dificultats per a la inserció.

Quadre 17. Especialitats formatives per a col·lectius vulnerables i participants

DENOMINACIÓ ACCIÓ FORMATIVA	PARTICIPANTS
AUXILIAR D'OFICINA	10
OPERACIONS AUXILIAR SERVEIS ADMINISTRATIUS GENERALS	247
OPERACIONS GRABACIÓ I TRACTAMENT DE DADES	28
TELEFONISTA RECEPCIÓ D'OFICINA	10
ACTIVITATS AUXILIARS VIVERS JARDINERIA	46
ACTIVITATS AUXILIAR DE MAGATZEM	71
ACTIVITATS AUXILIARS COMERÇ	78
OPERACIONS AUXILIARS INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES	31
OPERACIONS AUXILIARS REVESTIMENT CONSTRUCCIÓ	20
OPERACIONS BASIQUES PISOS ALOTJAMENT	15
OPERACIONS BASIQUES RESTAURANT I BAR	137
SERVEIS DE BAR I CAFETERIA	73
ALLOTJAMENT RURAL	28
OPERACIONS FONTANERIA I CALEFACCIÓ I CLIMATITZACIÓ	61
SERVEIS AUXILIAR D'ESTÈTICA	27
SERVEIS AUXILIAR DE PERRUQUERIA	23
GESTIÓ DE RESIDUS URBANS I INDUSTRIALS	46
DINAMITZACIÓ ACTIVITATS TEMPS LLIURE	58
OCUPACIÓ DOMÈSTIC	16
ACTIVITATS FUNERÀRIES I MANTENIMENT	23
NETEJA SUPEFÍCIES I MOBILIARI EDIFICIS	26
ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIES PERSONES A DOMICILI	32
ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIES DEPENDENTS EN INSTITUCIONS	31
ARRANJAMENTS ADAP PREN ART TEX PEU	29
OPERACIONS AUXILIARS MANTENIMENT ELECTROMECAÑIC VEHICLES	56
OPERACIONS AUXILIARS MANTENIMENT CARROSSERIA VEHICLES	63
OPERACIONS AUXILIARS MANTENIMENT SISTEMES I EQUIPAMENTS	65
OPERACIONS AUXILIAR MANTENIMENT ELECTROMECAÑIC ESTRUCTURES	57
TOTAL	1407

Font: SOIB

5.5. Programes de formació per a treballadors ocupats

Els programes de formació per ocupats van facilitar que 266 treballadors es qualifiquessin en les famílies professionals d'Agricultura, Serveis socio-sanitaris i a la comunitat, administració i gestió, Imatge personal, Instal·lació i Manteniment. Les accions formatives tenien una ample varietat de durada ja que el rang estava entre 80 i 510 hores. En qualsevol cas, el Total d'hores per participant en accions formatives acabades va ser de 25.060 hores.

Si bé es cert que els treballadors ocupats poden fer servir la formació de demanda bonificada a través de les empreses en les que estan contractats o dels permisos individuals de formació, les empreses de les Illes Balears són les que manco fan servir la formació de demanda a l'Estat espanyol (Fundae, 2016).

5.6. Formació en competències transversals: Idiomes i TICs

L'any 2016 es va treure convocatòria per a finançar especialitats formatives adreçades a treballadors desocupats d'anglès i d'altres idiomes i de noves tecnologies que són rellevants en els requeriments del mercat de treball. En total s'han finançat 102 cursos.

Els idiomes no formen part de les especialitats conduents a certificats de professionalitat però es basen en el Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües o s'imparteixen com formació d'idiomes específica per a l'atenció en el públic o la gestió comercial. Es van fer 74 cursos d'idiomes, incloent anglès, alemany, italià i rus.

Quadre 18. Participants en cursos d'idiomes convocatòria 2016 i 2017

IDIOMA	CURS	Nº CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
ANGLÈS	A1	11	183	60	123	60%
	A2	11	183	67	116	62%
	B1	6	91	39	52	68%
	B2	4	66	27	39	58%
	C1	3	51	14	37	33%
	Atenció al públic	6	102	34	68	76%
Gestió comercial	9	139	49	90	70%	
ALEMANY	Atenció al públic	10	155	60	95	68%
	Gestió comercial	6	95	25	70	40%
ITALIÀ	Atenció al públic	1	17	4	13	76%
RUS	Atenció al públic	7	98	40	58	64%
TOTALS		74	1180	419	761	61%

Font: SOIB

Hi ha més participants en els cursos d'idiomes de nivell baix (A1, A2) que en els cursos de nivell intermedi (B1) o superior (B2, C1). Per altra banda, els cursos d'idiomes de caire pràctic i no vinculats al Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües com Atenció en el públic o la gestió comercial són molt demandants i obtenen els resultats més positius quant a l'avaluació final. Finalment, cal destacar que el 65% de les persones participants són dones, la qual cosa indica que els idiomes és un tipus de formació feminitzada.

Les TIC són molt demandades en el mercat laboral però la major dificultat és l'alta especialització que demanen les empreses i que sovint els demandants d'ocupació no

reuneixen les competències i els nivells de qualificació requerits prèviament per a l'assistència i participació en el curs. L'any 2016, es van finançar 28 cursos relacionats amb continguts web, seguretat informàtica o manteniment de sistemes microinformàtics.

Quadre 19. Participants en cursos d'informàtica convocatòria 2016 i 2017

INFORMÀTICA	ANY 2016					Núm. CURSOS
	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	
Eines web 2.0	4	61	25	36	84%	8
Confecció i publicació pàgines web	10	94	58	36	82%	3
Operacions auxiliars i manteniment sistemes microinformàtics	6	53	48	5	79%	10
Seguretat informàtica	5	57	43	14	91%	0
Desenvolupament d'aplicacions amb tecnologies web	3	21	16	5	90%	9
TOTALS	28	286	190	96	85%	30

Font: SOIB

Malgrat el nombre de participants en cursos d'informàtica (286) és sensiblement menor que en els cursos d'idiomes (1180) cal tenir present que els resultats d'avaluació de la formació són més positius en la informàtica que amb els d'idiomes. Una altre diferència a destacar és que el percentatge d'homes participants és del 66% la qual cosa indica que és un tipus de formació masculinitzada.

5.7. Formació dual

La formació dual amb empreses comença arrelar en el SOIB com a part del catàleg de polítiques actives una vegada ha acabat el Programa Pilot de Formació Dual adreçat a col·lectius vulnerables. Els bons resultats han motivat la creació i dotació pressupostària d'un Servei de formació dual i gran part dels alumnes treballadors del pilot que havien acabat han renovat el contracte l'any 2016.

Quadre 20. Convocatòries, projectes i participants de la Formació Dual del SOIB

FORMACIÓ DUAL	Convocatòria	Definició	Projectes	Alumnes treballadors
Any 2015	PILOT DUAL *	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius a joves en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades	215	215
Any 2016	DUAL VULNERABLES**	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades	64	256
	DUAL ESTRATÈGIC	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç	25	177
TOTALS			304	433

* El pilot de Dual considerava cada contractació com un projecte

** Inclou les renovacions contractuals dels alumnes treballadors del Pilot de Dual Font: SOIB

L'objectiu de la formació dual és millorar l'ocupabilitat, la qualificació i la inserció professional de les persones participants a través de contractes de formació i aprenentatge en un règim d'alternança d'activitat laboral retribuïda. Poden ser beneficiaris joves fins a 30 anys i les persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió social.

Actualment es desplega la renovació de la convocatòria subvencions de formació dual per a col·lectius vulnerables, una segona convocatòria adreçada a sectors econòmics estratègics de l'economia Balear com la nàutica, hoteleria, TICs, calçat, moble, bijuteria i comerç.

Per altra banda, el SOIB va autoritzar la formació associada a 326 contractes de formació i aprenentatge acordats directament entre empreses i joves durant l'any 2016. Es van denegar 36 propostes de formació vinculades a contractes de formació i aprenentatge i els joves o les empreses van desistir en 162 ocasions de celebrar el contracte de formació i aprenentatge malgrat la formació ja estava prèviament autoritzada.

5.8. Els Programes Mixts de formació i ocupació

Els Programes Mixtos d'ocupació i formació són l'evolució natural dels programes d'Escoles Taller, Tallers d'Ocupació i Cases d'Ofici (ETCOTO) que varen començar l'any 1985. És una de les polítiques d'ocupació i qualificació més veteranes de les Illes Balears (Caparros, 2012) i el format actual té major flexibilitat i adaptació a les necessitats dels participants que el que permetia les Ordres de 14 de novembre de 2001 del Ministeri de Treball i Assumptes Laborals per les quals es regulaven els programes ETCOTO.

Així doncs, els Programes Mixtos d'ocupació i formació es caracteritzen per ser programes de formació en alternança amb l'ocupació finançada pel SOIB en els que s'executen obres o serveis d'interès general per part d'administracions, organismes autònoms, fundacions o associacions sense ànim de lucre.

Tots els beneficiaris dels Programes Mixtos d'ocupació i formació tenen un itinerari personalitzat on es vertebrava el temps de treball efectiu així com la formació vinculada a certificats de professionalitat, l'adquisició de carnets professionals, la formació complementària d'orientació, assessorament, informació professional, formació empresarial, prevenció de riscos laborals o qualsevol altre acció qualificadora existent en el catàleg d'especialitats formatives.

L'any 2016 es va executar una convocatòria de subvencions per a Programes Mixtos d'ocupació i formació adreçada a persones joves de Garantia Juvenil amb cofinançament del Fons Social Europeu que va oferir 210 places per a joves menors de trenta anys que estiguessin aturats i amb baixos nivells de qualificació. Finalment, el volum de joves beneficiaris va arribar a 226 perquè al llarg del Programa s'han produït baixes i substitucions, la qual cosa suposa una ràtio de 1,08 joves contractats per plaça finançada.

Per altra banda, a finals de 2016 es va engegar una nova convocatòria de Programes Mixtos d'ocupació i formació amb dues línies d'actuació; per a persones joves inscrites en el Sistema

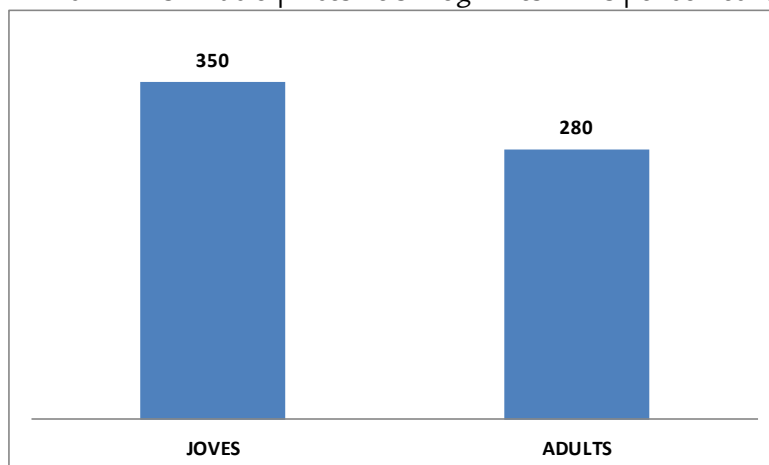
Nacional de Garantia Juvenil i també com a novetat per a persones aturades majors de 30 anys. Les 140 contractacions dels joves devien produir-se ser abans de l'1 de novembre de 2016 i amb una durada de 12 mesos a jornada sencera. En el cas de la línia d'actuació adreçada a persones aturades majors de 30 anys els 280 contractes devien estar signats abans de l'1 de març de 2017 i tenir una vigència de 10 mesos a jornada sencera.

Quadre 21. Programes Mixtos de Formació i Ocupació finançats l'any 2015/2016

TIPUS D'ENTITATS	ENTITATS BENEFICIÀRIES	PROJECTES APROVATS	PLACES OFERTADES
AJUNTAMENTS I ORGANISMES AUTÒNOMS MUNICIPALS	Ajuntament d'Inca	9	90
	Palmactiva	7	70
	Ajuntament de Calvià	6	60
	Ajuntament de Maó	5	50
	Ajuntament de Ciutadella	3	30
	Ajuntament de Sant Josep	3	30
	Ajuntament de Sta Eulària	3	30
	Ajuntament de Felanitx	2	20
	Ajuntament de Lluçmajor	2	20
	Ajuntament de Sant Lluís	2	20
	Ajuntament d'Esporles	2	20
CONSELLS INSULARS	Consell de Menorca	3	30
	Consell de Mallorca	2	20
	IMAS	1	10
	Consell d'Eivissa	1	10
	Consell de Formentera	1	10
ORGANISMES AUTÒNOMS I FUNDACIONS SENSE ÀNIM DE LUCRE	IBANAT	10	100
	Fundació Deixalles	1	10
TOTAL		63	630

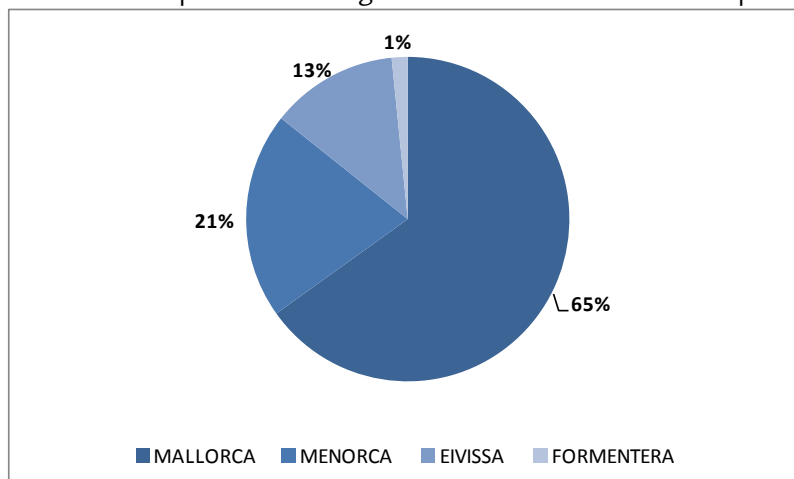
Font: SOIB

Gràfic 10. Distribució places dels Programes Mixts per col·lectiu

Font: SOIB

Gràfic 11. Distribució places dels Programes Mixts de formació i ocupació per illes

Font: SOIB

5.9. Les Beques d'Èxit

El programa SOIB Jove Beques d'èxit està adreçat a joves entre 18 i 29 anys que per diferents motius no van acabar l'ESO, actualment són demandants d'ocupació i estan inscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil. És un programa d'incentius econòmics pioner a l'Estat dissenyat per a què els joves sense estudis bàsics retornin al sistema educatiu reglat i aprovin les diferents assignatures pendents fins arribar a aconseguir el títol d'ESO, a canvi obtenen una contraprestació en forma de beca de 568€ per cada àmbit de coneixement aprovat.

Quadre 22. Distribució territorial del Programa SOIB Jove Beques d'Èxit

BEQUES D'ÈXIT	Definició	Any 2016
Mallorca	Programa d'incentius econòmic dissenyat per a què els joves sense estudis bàsics retornin al sistema educatiu reglat	388
Menorca		34
Pitiüses		28
TOTALS		450

Font: SOIB

L'any 2016 ha estat el primer any d'execució del programa i les sol·licituds provenen del 72% dels municipis de les Balears, la qual cosa indica que és una mesura amb un alt grau de cobertura territorial i anima a continuar amb les beques d'èxit com a nova línia d'impuls cap a la formació. Per altra banda, el 54% són homes enfront del 46% dones i per segments d'edat el 51% tenien entre 16 i 19 anys, 34% entre 20 i 25 anys i els joves entre 25 i 29 anys suposaven el 15% dels sol·licitants.

5.10. L'avaluació de les competències clau

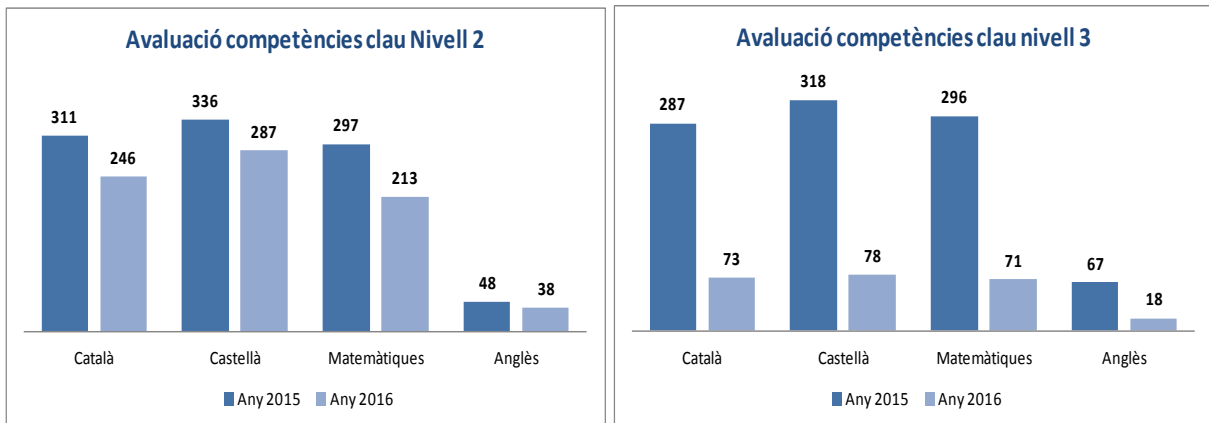
El RD 34/2008, de 18 de gener, pel qual es regulen els certificats de professionalitat, estableix els requisits d'accés a la formació vinculada en els certificats de professionalitat i determina que correspon a l'Administració laboral comprovar que els alumnes tinguin els

requisits formatius i professionals mínims i necessaris per a cursar amb aprofitament la formació.

Si els alumnes no compten amb els nivells de qualificacions requerits per a l'accés a la formació de certificat de professionalitat s'han de dur a terme proves de competència matemàtica, de comunicació en llengua castellana, catalana i de llengua estrangera si ho requereix l'especialitat formativa.

El SOIB és l'administració responsable de verificar que els participants dels cursos tenen els nivells de qualificació necessaris pel correcte seguiment dels cursos oferts en el marc del subsistema de formació professional per a l'ocupació. Posat el cas que no acreditin la titulació mínima i necessària, s'ha d'oferir l'avaluació de les competències clau abans del començament de la formació per a conèixer la seva idoneïtat com a beneficiaris de la formació.

Gràfic 12. Avaluacions de competències clau amb resultat d'apte per nivells de qualificació a través de centres col·laboradors de formació

Font: SOIB

El nivell 2 de qualificació implica la competència per a fer un conjunt d'activitats professionals ben determinades amb la capacitat d'utilitzar els instruments i les tècniques pròpies que concerneixen treballs d'execució de caire autònom dins els límits operatius de les tècniques esmentades. També cal tenir coneixements dels fonaments tècnics i científics de l'activitat i capacitats de comprensió i aplicació pràctica del procés. Els certificats de professionalitat associats a nivell de qualificació 2 requereixen que el participant tingui, com a mínim, el títol de graduat en ESO o sinó s'han d'avaluar les competències clau del beneficiari per a determinar si podrà seguir adequadament el curs de formació. Les dades dels darrers dos anys indiquen que hi va haver 1.776 resultats d'apte de competències clau de nivell 2 vinculades a català, castellà, matemàtiques i anglès.

Per altra banda, el nivell 3 de qualificació implica major complexitat ja que pressuposa tenir la competència en un conjunt d'activitats professionals que requereixen el domini de diverses tècniques, pot ser executat de manera autònoma, comporta responsabilitat de coordinació i supervisió de treball tècnic i especialitzat. A més, exigeix la comprensió dels fonaments tècnics i científics de les activitats i l'avaluació dels factors del procés així com de les seves

repercussions econòmiques. Els certificats de professionalitat associats a nivell de qualificació 3 demanen com a requisit d'accés el títol de batxiller, una formació professional de grau mig o l'aptitud en la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys. Donada la seva dificultat, el SOIB planifica manco accions formatives de nivell 3 i consegüentment es fan manco avaluacions. Les dades indiquen que els darrers dos anys hi va haver 1.208 resultats d'apte de competències clau de nivell 3 vinculades a català, castellà, matemàtiques i anglès.

L'any 2016 com a part dels elements clau per a impulsar l'Estratègia Balear per a la Formació Professional per a l'Ocupació es va posar en marxa un sistema comú de validesa permanent de les competències clau per part dels Centres d'Educació per a Persones Adultes (CEPA) a través de convocatòries periòdiques i que donen dret a l'expedició de certificat d'apte per part de la direcció del SOIB amb independència de la vinculació o no de la competència clau avaluada a requisits d'accés a cursos de formació professional per a l'ocupació.

Quadre 23. Avaluacions de competències clau amb resultat d'apte per nivells de qualificació a través de CEPAS i certificat d'expedició

ANY 2016	NIVELL 2	NIVELL 3
Català	63	5
Castellà	86	6
Matemàtiques	53	2
Anglès	30	3
TOTAL APTES	232	16

Font: SOIB

Les dades són encisadores donat que el sistema comú d'avaluació a través de les CEPAS va començar de manera escalonada al maig per a les competències clau de nivell 2 i a l'octubre per les competències de nivell 3.

5.11. L'acreditació de l'experiència laboral

L'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears (IQPIB) és l'òrgan responsable d'assessorar, avaluar i acreditar les competències professionals de les persones treballadores adquirides a través de la pràctica professional i sense tenir titulació.

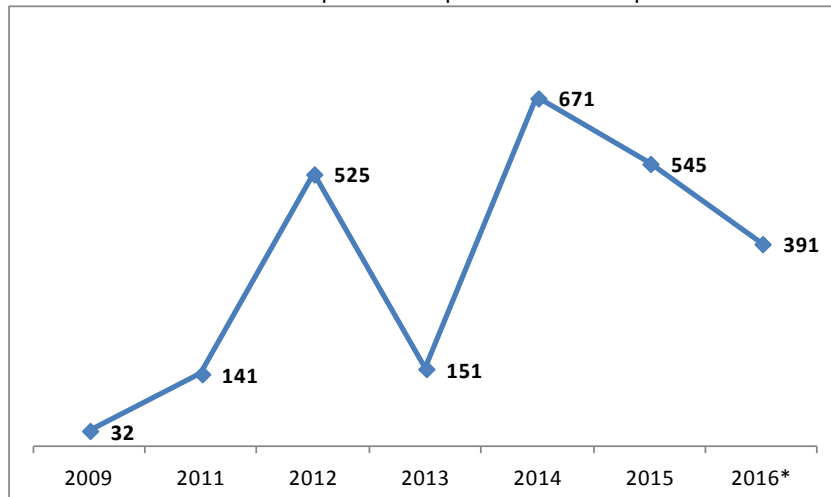
L'IQPIB convoca periòdicament procediments d'acreditació de competències professionals atenen a les necessitats del mercat laboral. Des de l'any 2009 ha desenvolupat 17 convocatòries diferents abastant un nombre molt divers d'ocupacions de diverses famílies professionals com serveis socio-sanitaris i a la comunitat, hoteleria, imatge personal, transport i manteniment de vehicles o agrària, entre d'altres.

El procediment inclou l'assessorament especialitat per part de professionals del sector degudament habilitats per l'administració que analitzen les competències professionals dels sol·licitants. Posteriorment s'avaluen les competències a través de les proves fefaents que presenten els sol·licitants com són els contractes laborals, certificats de serveis prestats,

cartes de recomanacions, diplomes formatius i en cas que no hagin quedat prou justificades es fan demostracions pràctiques en situació similar al lloc de treball.

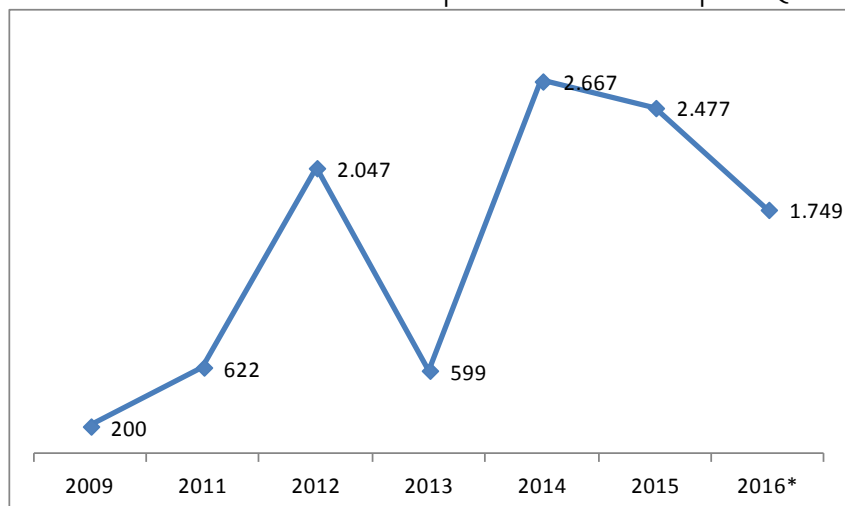
Si l'avaluació és positiva, s'obté una acreditació de competència professional basada en certificats de professionalitat de caràcter homologable en el Sistema Educatiu i que facilita l'obtenció d'un títol educatiu oficial si es cursa amb aprofitament formació complementària.

Gràfic 13. Evolució persones que acreditades per l'IQPIB

* Les dades de persones acreditades l'any 2016 són avançades ja que encara no s'ha acabat la convocatòria d'acreditació
Font: SEPE i SOIB

Gràfic 14. Evolució unitats de competència acreditades per l'IQPIB

* Les dades d'unitats de competència acreditada de 2016 són avançades ja que encara no s'ha acabat la convocatòria d'acreditació
Font: SEPE i SOIB

Les dades de 2016 són avançades perquè encara no s'han acabat els procediments d'avaluació de competències professionals convocats l'any passat. No obstant això, la sèrie històrica indica que l'IQPIB ha informat favorablement sobre les competències professionals de 2.456 persones des de l'any 2009 i ja ha acreditat més de 10.361 unitats de competència professional bàsica. L'esforç de l'IQPIB a una comunitat autònoma caracteritzada per baixos nivells de qualificació professional facilita els processos de reconeixement de capital humà i

retorn en el sistema educatiu a través de l'acreditació de les competències professionals adquirides per vies no formals.

6. MESURES DIRECTES DE FOMENT I CREACIÓ D'OCUPACIÓ

El foment de la contractació és una política activa d'ocupació que retorna al mercat laboral a les persones aturades amb majors dificultats d'inserció, millora l'ocupabilitat dels participants i facilita que cotitzin al Règim General de la Seguretat Social. La participació de manera inclusiva en el mercat laboral a través de programes de creació d'ocupació té múltiples avantatges pels beneficiaris tant des de la perspectiva de les habilitats laborals com de la recuperació de l'autoestima a través de l'adquisició de nova experiència laboral després de llargs períodes de desocupació. Per això, resulta fonamental acompanyar el foment de la contractació amb altres accions complementàries d'orientació, formació i qualificació amb la intenció que l'efecte final sigui multiplicatiu i permeti a les persones beneficiàries aconseguir les fites plantejades a l'itinerari individual d'ocupació.

L'any 2015, el SOIB ha posat en marxa una línia de subvencions a la contractació per part d'entitats locals dels aturats de llarga durada i/o majors de 45 anys anomenada **SOIB Visibles** amb vocació de consolidació anual que substitueix la iniciativa pilot de Renda Inserció Laboral de l'any 2014. També s'ha promogut la contractació de joves qualificats per a l'adquisició d'experiència laboral com part de les mesures incloses dins **SOIB Jove**.

Per altra banda, la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral desenvolupa diversos programes d'Ajudes a la contractació de col·lectius prioritaris per part de les empreses privades i posa especial atenció en les persones discapacitades, els joves, els majors de 45 anys, els aturats de llarga durada i les persones en risc d'exclusió social.

En definitiva, s'ofereix un catàleg de suport i foment de la contractació que fa servir com a col·laboradors estratègics a les administracions públiques, les empreses privades i el tercer sector per a reincorporar dins el mercat de treball a les persones més castigades per la crisi i que estan en risc objectiu de tornar-se inactiu i quedar-se exclosos.

Quadre 24. Evolució mesures de foment de la contractació amb ens locals i de la CAIB

FOMENT D'OCUPACIÓ	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016
Programa SOIB Visibles	Aturats de llarga durada que han gaudit d'un contracte amb administracions locals o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	-	546	533
Programa SOIB Joves	Joves aturats inscrits en el Sistema Nacional de garantia Juvenil que han gaudit d'un contracte amb administracions locals, sector públic instrumental de la CAIB o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	-	-	290
Programa Renda Inserció Laboral	Ajudes a la contractació per part d'entitats locals per a la contractació d'aturats de llarga durada	368	-	-
TOTAL		368	546	823

Font: SOIB

Les dades mostren una evolució positiva per part del SOIB cap a la utilització de mesures de foment de la contractació directa a partir de 2015 i resulten molt rellevant per l'impacte que produeixen en el tipus de col·lectiu diana objecte dels programes de foment de la contractació directa. Les dificultats d'incorporació al mercat de treball de les persones majors, els aturats de llarga durada i els joves inscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil promouen des del SOIB una especialització del foment de la contractació directa cap a aquests grups de demandants d'ocupació en front d'altres col·lectius d'aturats.

6.1. La Renda d'Inserció laboral

Entre 2014-2015 es va posar en marxa, de manera excepcional, el Programa anomenat Renda d'Inserció Laboral que estava destinat a finançar la contractació de persones majors de 45 anys que duguessin en situació d'atur un període mínim de dos anys, sense prestacions o subsidis d'atur i amb rendes inferiors a 426 euros mensuals.

Els contractes havien de tenir una durada mínima de 6 mesos, a jornada completa o parcial, eren signats amb entitats locals o ens vinculats i es subvencionaven 3.600€ per cada contracte signat. Endemés el participants devien tenir un itinerari personalitzat d'ocupació que incloïa diverses accions d'orientació i capacitació per a la inserció. Va suposar que les administracions locals contractessin 368 persones aturades.

6.2. SOIB visibles

L'objecte del Programa SOIB visibles és finançar els costos salarials totals, inclosa la cotització empresarial a la Seguretat Social, que es derivin de la contractació de persones treballadores desocupades majors de 35 anys, en situació d'atur de llarga durada en el marc de la col·laboració estratègica que manté el SOIB amb els ens locals i amb les seves entitats dependents dins l'àmbit territorial de les Illes Balear.

Quadre 25. Tipologia de Serveis i Obres d'interès general i social finançats amb SOIB Visibles

Àmbits preferents d'actuació del Programa SOIB Visibles	
Serveis relacionats amb la vida diària	<p>Serveis socials a domicili</p> <p>Serveis personals i a la col·lectivitat</p> <p>Tercera edat i persones amb discapacitat</p> <p>Noves tecnologies de la informació i la documentació</p> <p>Joves amb dificultats especials d'inserció</p> <p>Serveis de prestacions personals sociosanitàries de la Llei de dependència</p>
Medi ambient	<p>Gestió de residus, mitjançant la recollida i el tractament</p> <p>Gestió i tractament d'aigües</p> <p>Zones naturals (conservació d'espais forestals, millora de parcs i jardins, platges, rius, deveses i camins rurals)</p> <p>Prevenició d'incendis, mitjançant la vigilància i la recuperació de zones afectades</p> <p>Desenvolupament d'energies alternatives</p>
Promoció de la cultura	<p>Oci i cultura</p> <p>Turisme</p> <p>Cultura local, creació d'activitats culturals mitjançant dinamitzadors socials</p> <p>Esports</p> <p>Sector audiovisual, mitjançant la promoció d'emissores de ràdio locals i televisions locals</p>

Font: SOIB

SOIB Visibles és un programa de foment de l'ocupació en el qual la feina que es dur a terme proporciona professionalització i adquisició d'experiència als participants en activitats d'utilitat pública o interès social, al mateix temps que n'afavoreix la reinserció al mercat de treball mitjançant el suport de l'orientació laboral que rebre els participants en el programa amb l'objectiu final de millorar-ne l'ocupabilitat. Les dades són encisadores perquè en dos anys ha generat 1.079 contractacions de persones majors aturades amb dificultats manifestes per a incorporar-se al mercat laboral.

6.3. SOIB joves qualificats

El Programa SOIB joves qualificats és una nova mesura de contractació directa de persones joves desocupades menors de 30 anys que estiguin inscrites en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil amb formació acadèmica o professional de grau superior acreditada i que no tinguin experiència laboral.

L'objecte del Programa és facilitar l'adquisició d'experiència laboral través de l'execució d'obres o serveis d'interès general i social en un marc de col·laboració entre el SOIB i les administracions locals de Balears. També hi ha una convocatòria específica de subvencions per a facilitar la contractació de joves amb estudis de grau superior o universitaris per part del sector públic instrumental de la CAIB.

Així doncs, el Servei d'Ocupació finança les despeses salarials i de seguretat social dels joves contractats amb la intenció de millorar l'ocupabilitat ja que SOIB Jove Qualificat suposa un primer contracte laboral que permet construir la trajectòria professional del jove alineada

amb el nivell de qualificació que tenen per evitar el desajust entre estudis cursats i tipus de feina i experiència laboral que adquireixen en les primeres passes cap el mercat laboral.

Quadre 26. Sector Públic Instrumental de la CAIB que participa de SOIB Joves Qualificats

Ens Instrumentals que participen en el Programa SOIB Joves Qualificats
Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears (IDI)
Fundació Universitat Empresa de les Illes Balears (FUEIB)
Fundació Balear d'Innovació i Tecnologia (BIT)
Fundació per a l'Esport Balear
Institut Balear de la Joventut
Servei D'Informació Territorial de les Illes Balears (SITIBSA)
Fundació Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears
Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears
Fundació Escola Superior d' Art dramàtic de les Illes Balears (ESADIB)
Gestió de Emergències de las Islas Baleares (GEIBSAU)
Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA)
Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears
Fundació Orquestra Simfònica Illes Balears
FOGAIBA
Àgencia Turisme Illes Balears (ATB)
Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental (ABAQUA)
Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i de Promoció de l'Autonomia Personal de les Illes Balears
Universitat de les Illes Balears (UIB)
Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI)

Font: SOIB

El Programa SOIB Joves Qualificats ha començat enguany i ha generat 290 contractacions a l'any 2016 més les 700 contractacions de joves amb estudis que s'estimen fer l'any 2017 per a què el jove qualificat s'incorpori en el mercat laboral amb un lloc de feina adequat en el nivell d'estudis que tenen acreditats.

La varietat dels ens públics instrumentals de la CAIB que participen del Programa SOIB Joves qualificats permet oferir una gran diversitat de llocs de feina qualificats per a la prestació d'un servei o la realització d'una obra d'interès general en el que hi ha cabuda per a trajectòries formatives molt especialitzades en branques com ciències de la salut, medi ambient, educació, serveis socials, enginyeria, econòmiques, dret, arquitectura, esports, música i art, entre moltes altres.

6.4. Programes de bonificacions i suport a la contractació de persones discapacitades

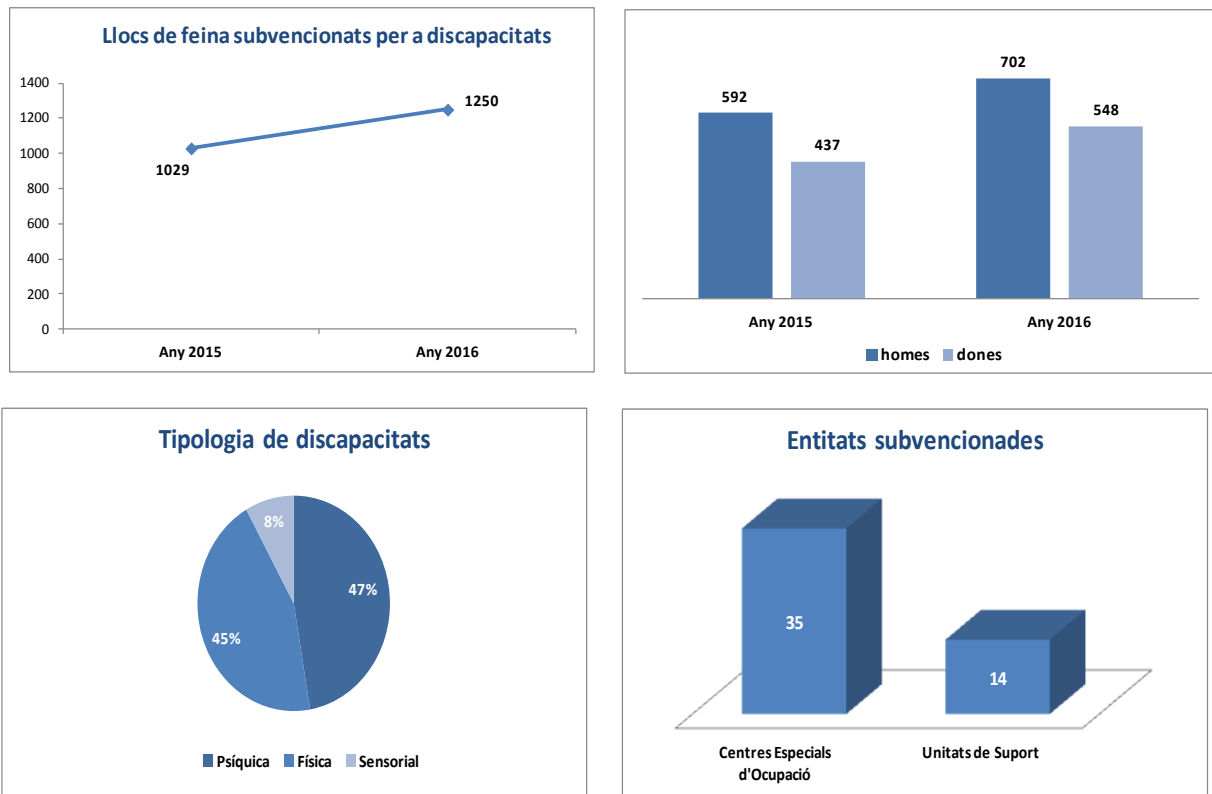
La Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral gestiona diverses convocatòries d'ajudes per a fomentar la integració de persones amb discapacitat en el mercat laboral tant ordinari com protegit. Resulta fonamental incorporar les persones discapacitades en el mercat laboral per a evitar que tornin inactius (OIT, 2015). És un pas clau per a la seva adequada integració social.

La contractació i manteniment de la inserció laboral de les persones amb discapacitat s'articula en torn en els Centres Especials d'Ocupació (CEO) que són empreses que tenen per objectiu principal proporcionar a les persones amb discapacitat acreditada un treball

productiu i remunerat, adequat a les seves característiques. Aquesta acció de foment d'ocupació amb persones que tenen discapacitat també es coneix com ocupació protegida.

Per altra banda, compten amb unitats de suport que són equips multidisciplinars per a donar suport en aspectes de la vida laboral d'aquells treballadors que per raó del seu tipus de discapacitat puguin necessitar-lo i s'enfoquen principalment en els que tenen paràlisi cerebral o acrediten un grau del 65% de discapacitat o superior.

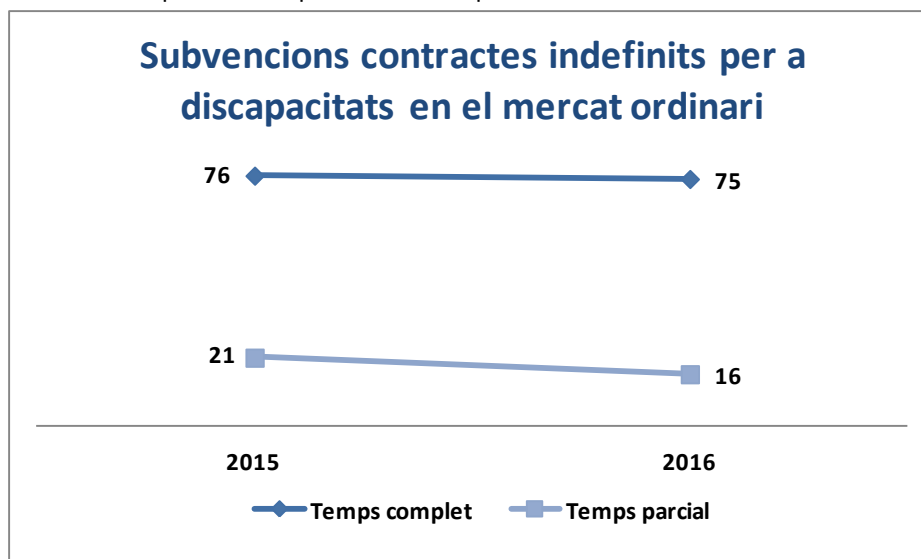
Gràfic 15. Radiografia manteniment i suport de la contractació de persones discapacitades

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Dins el mercat de treball protegit hi ha 35 CEO i 14 unitats de suport que han rebut finançament per part de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral per a la contractació de 1.250 persones discapacitades l'any 2016.

Gràfic 16. Incorporació de persones discapacitades en el mercat ordinari de treball

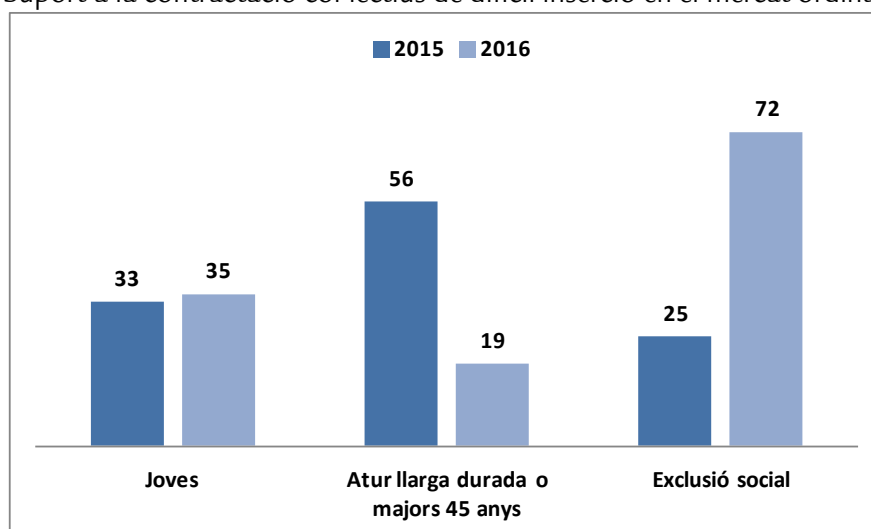
Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Respecte del mercat ordinari de treball cal destacar que el nombre de contractes indefinits subvencionats per part de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral és bastant estable i suposen 188 durant 2015-2016 amb un predomini important de la jornada a temps complet (80%).

6.5. Programes de bonificacions i suport a la contractació de col·lectius prioritaris

Els col·lectius prioritaris objecte de subvencions són joves, majors de 45 anys, aturats de llarga durada i persones en situació d'exclusió social. S'admeten diverses fórmules contractuals en funció del tipus de col·lectiu com els contractes de pràctiques per a joves, els contractes de formació i aprenentatge per a persones en exclusió social i els contractes indefinits per a la resta de col·lectius. En tot cas, per a fer efectiva la bonificació autonòmica han de ser contractats per empreses privades amb o sens ànim de lucre.

Gràfic 17. Suport a la contractació col·lectius de difícil inserció en el mercat ordinari de treball

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

L'any 2016 s'ha donat suport a la contractació de 35 joves, 19 aturats de llarga durada o majors de 45 anys i 72 persones en risc d'exclusió social. Cal recordar que malgrat la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral ofereix convocatòria de subvencions a la contractació d'aquests col·lectius d'aturats sempre són les empreses les que trien el perfil que volen contractar i sovint col·lideix amb les persones que tenen majors dificultats d'inserció laboral.

7. SUPORT A L'EMPRENEDORIA I EL TEIXIT EMPRESARIAL

El suport a l'emprenedoria complementa la cartera bàsica de serveis i programes que executa el SOIB en col·laboració amb altres agents especialitzats de la Conselleria de Treball, Indústria i Comerç com són l'Institut d'Innovació Empresarial (IDI) i la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral.

El SOIB a les oficines d'ocupació detecta demandants d'ocupació interessats en emprendre un negoci a través del diagnòstic de l'orientador laboral i la participació en accions de motivació i informació bàsica per a l'autocupació. Posteriorment, els demandants interessats són derivats a l'IDI on reben un suport especialitzat per a la clarificació de l'idea de negoci, l'elaboració del Pla d'empresa, la recerca i sol·licitud de subvencions, la millora de les competències empresarial o els processos de gestió, la internacionalització o qualsevol altre demanda que tingui l'emprenedor o empresa ja constituïda.

De manera complementària, la Direcció General de Treball desenvolupa diverses convocatòries de subvencions per a fomentar l'autocupació, la incorporació de socis treballadors a societats laborals o cooperatives i la consolidació de l'economia social com a mecanisme de creació d'ocupació i promoció econòmica.

Finalment, el SOIB finança, desplega i coordina la Xarxa d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL) que són personal tècnic incorporat en els municipis de Balears amb l'encomana de dinamitzar l'emprenedoria i les noves oportunitats d'ocupació que puguin sortir en les activitats econòmiques tradicionals o emergents del territori.

Quadre 27. Resum d'actuacions en autocupació, empenedoria i economia social

Emprenedoria, Autònoms i Economia Social	Definició	2014	2015	2016
Informació i Motivació per a l'autocupació des del servei d'orientació del SOIB	Demandants que han rebut a les oficines del SOIB un servei d'informació i motivació a l'autocupació o derivació a una entitat especialitzada en empenedoria	46	9	354
Assessorament especialitzat en empenedoria des de l'oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI	Demandants que han rebut assessorament especialitzat en matèria d'empenedoria: anàlisi de la viabilitat empresarial, suport elaboració plans d'empreses, assistències tècniques, localització fonts de finançament i formació en competències empenedores	-	276	286
Ajudes en els autònoms per a l'inici de l'activitat empenedora des de la Direcció General de Treball	Ajuts econòmics per a fomentar la creació d'ocupació autònoma amb la finalitat de facilitar la constitució de persones desocupades en treballadors autònoms o per compte propi	104	106	221
Ajudes a la incorporació de socis en cooperatives i foment de l'economia social des de la Direcció General de Treball	Ajudes destinades a fomentar la incorporació de persones desocupades inscrites com a demandants d'ocupació i de treballadors vinculats a l'empresa mitjançant contractes de treball de caràcter temporal com a persones sòcies treballadors de cooperatives i societats laborals	6	9	17
TOTALS		156	400	878

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral, IDI i SOIB

Les dades indiquen que l'actuació integral pel foment de l'empenedoria i l'autocupació feta des de les diferents unitats administratives de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria s'ha incrementat any darrera any des de 2014.

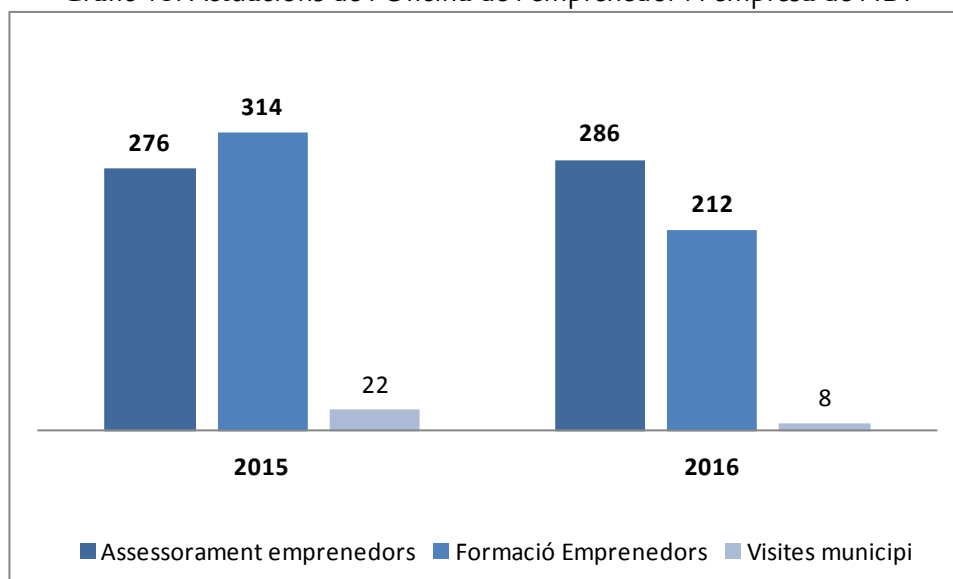
7.1. L'oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI

L'oficina de l'emprenedor i l'empresa és el principal Servei d'informació empresarial de la CAIB. Està dirigida a persones interessades en iniciar una activitat empresarial i també a les empreses que volen fer créixer el seu negoci. Ofereixen assessorament específic consistent en la realització de l'anàlisi de la idea de negoci, estructuració del pla d'empresa, formació per a empenedors, informació sobre la tramitació necessària per a la posada en marxa de l'activitat econòmica, localització de finançament, internacionalització, consolidació i suport al creixement de l'empresa.

Cada servei d'atenció a l'emprenedor implica dues hores d'anàlisi de negoci amb mapes mentals i un informe dels tràmits necessaris de caràcter personalitzat. A més a més, també es fa assessorament tècnic in situ, es visiten municipis i teixit productiu local i s'imparteixen jornades de formatives a l'emprenedor.

Per altra banda, cal destacar que la Xarxa d'AODL fa de suport a les actuacions de l'oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI ja que actua de dinamitzador local de les oportunitats econòmiques a petita escala.

Gràfic 18. Actuacions de l'Oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI

Font: IDI

7.2. El Programa ICAPE

El Programa Impuls a les Capacitat Emprenedores (ICAPE) és una iniciativa de l'IDI per la qual imparteix jornades formatives de quatre hores dirigides a treballadores i treballadors desocupats, sobre emprenedoria i autocupació. L'objectiu és fomentar l'esperit emprenedor, veure l'autocupació com una opció a tenir en compte per part dels demandants, explicar les nocions bàsiques d'un projecte empresarial i els recursos a l'abast de l'emprenedor a les Illes Balears.

Les Jornades estan dirigides prioritàriament a alumnes que cursen Programes mixtes de formació i ocupació, formació per a persones desocupades basada en certificats de professionalitat i també aquells demandants amb perfil de potencial emprenedor que deriva el SOIB.

Quadre 28. Jornades Formatives sobre emprenedoria i autocupació del Programa ICAPE

ICAPE	Any 2014	Any 2015	Any 2016
Cursos de formació del SOIB que han inclòs un Taller ICAPE	22	27	10
Nº Alumnes participants	276	352	123

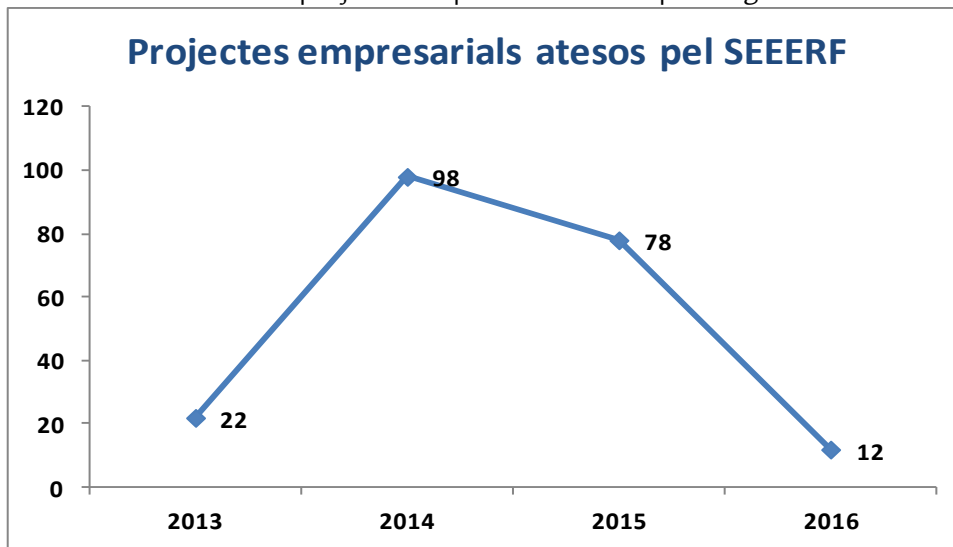
Font: IDI

No tota la formació finançada pel SOIB inclou un taller de foment de l'emprenedoria del Programa ICAPE. Únicament s'imparteix en les accions formatives on la temàtica o les característiques dels demandants segons el seu itinerari personalitzat d'ocupació indiquen que tenen més possibilitats d'engegar un projecte emprenedor.

7.3. El Programa SEERF

El Programa de Suport a l'Empresa i l'Emprenedor en la Recerca de Finançament (SEERF) està dirigit a emprenedors i empreses de les Illes Balears que busquen finançament per al seu projecte o empresa i serveis de consultoria especialitzada. Des de l'IDI es posa a disposició de les empreses i emprenedors plantilles de plans d'empresa i de viabilitat consensuades amb el sector financer que faciliten la consideració d'elegibilitat per part de les institucions financeres per a la consecució de finançament. L'objectiu és que l'emprenedor que cerca finançament conegui bé els instruments financers i incrementi les possibilitats d'aconseguir finançament.

Gràfic 19. Evolució projectes empresarials atesos pel Programa SEERF

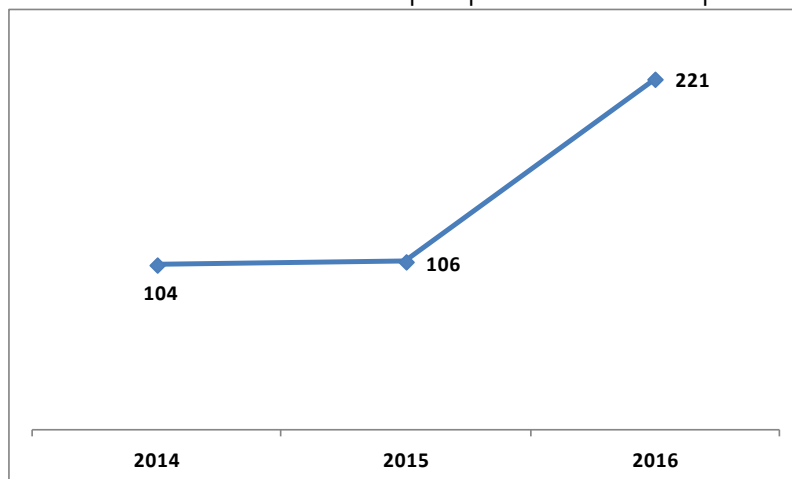

Font: IDI

7.4. El Programa de subvencions a l'autocupació

L'Ordre de Treball i Assumptes Socials 1622/2007, de 5 de juny regula el Programa de foment de l'ocupació autònoma que consisteix en la concessió directa de subvencions per a facilitar la constitució de persones aturades en treballadors autònoms o per compte pròpia. El programa es finança amb fons estatals de la Conferència Sectorial d'Ocupació i de manera complementària amb fons autonòmics propis.

Gràfic 20. Subvencions lliurades a desocupats pel foment de l'ocupació autònoma

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

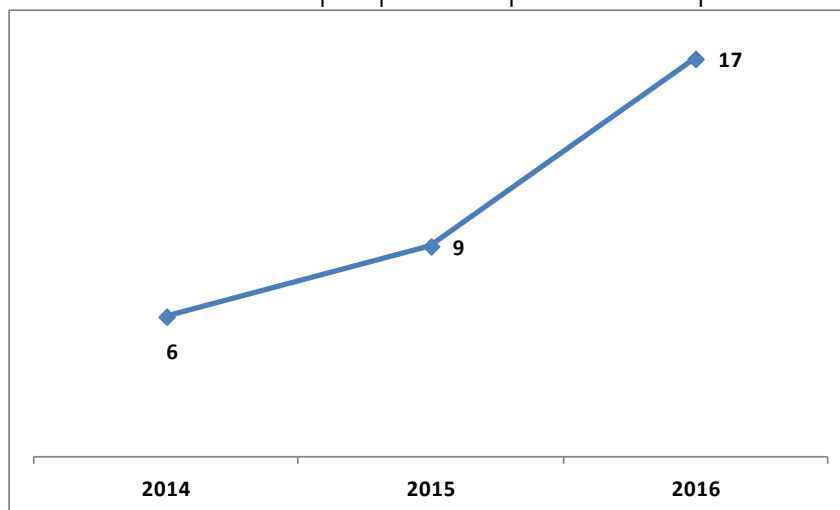
L'any 2016 la Direcció General de Treball, Economia social i Salut laboral ha doblat el volum de persones beneficiàries de les subvencions per a l'ocupació autònoma arribant a 221 persones desocupades.

7.5. El Programa de subvencions a l'economia social

L'Economia Social també és un element rellevant de les polítiques actives d'ocupació i per això hi ha un Programa específic de subvencions dirigides a fomentar la incorporació amb caràcter indefinit com a socis treballadores en cooperatives i/o societats laborals a persones aturades o a treballadors amb contracte temporal dins la mateixa cooperativa o societat laboral en la què s'integren com a socis.

El Programa també inclou una línia de suport a la creació i modernització d'empreses de l'economia social, sanejament financer, difusió del model i manteniment d'estructures organitzatives.

Gràfic 21. Subvencions a desocupats per a incorporar-se en cooperatives de Balears

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral,

7.6. La Xarxa d'AODL

Els Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL) són treballadors contractats per les corporacions locals o les entitats dependents o vinculades, i que tenen com a missió principal col·laborar en la promoció i la implantació de les polítiques actives d'ocupació, el foment de l'ocupació i l'orientació per a la generació d'activitat empresarial, dins un marc de sostenibilitat, equitat i visió de gènere.

La col·laboració es desenvolupa en el marc de l'actuació conjunta i acordada de l'entitat contractant i el SOIB. La figura ve regulada per l'Ordre MTAS, de 15 de juliol de 1999, per la qual s'estableixen les bases de concessió de subvencions públiques per fomentar el desenvolupament local i impulsar els projectes i les empreses qualificats com a I+D

La crisi econòmica i la restricció de la despesa a les administracions públiques va interrompre el finançament dels AODL i no ha estat fins l'any 2016 quan el SOIB ha reprès la concessió de subvencions fins arribar a facilitar la contractació de 54 nous AODL desplegats en el territori local de Balears.

Dins la idiosincràsia de cada territori i les seves prioritats què sustenten la contractació d'AODL s'observa que hi ha 3 grans tipus d'actuacions adreçades a fomentar el desenvolupament local:

- Projectes amplis i integrals a municipis on ja existia trajectòria d'AODL.
- Projectes específics a municipis petits per a donar suport a l'arrelament de les polítiques actives d'ocupació promocionades pel SOIB.
- Projectes enfocats a l'emprenedoria i l'autoocupació.

La Xarxa d'AODL dóna una cobertura territorial superior al 90% a nivell municipal tenint en compte els municipis que tenen AODL propi o mancomunat. Hi ha 54 AODL finançats pel SOIB i 22 AODL de plantilla pròpia municipal.

Quadre 29. Distribució territorial dels AODL a Balears

ENTITATS DE BALEARS AMB AODL FINANÇATS PEL SOIB		
	AGÈNCIA DE DESENVOLUPAMENT PALMAACTIVA	
	AJUNTAMENT D'ALAIOR	
	AJUNTAMENT D'ALARÓ	
	AJUNTAMENT D'ALCÚDIA	
	AJUNTAMENT D'ALGAIDA	
	AJUNTAMENT D'ARTÀ	
	AJUNTAMENT DE BINISALEM	
	AJUNTAMENT DE BUNYOLA	
	AJUNTAMENT DE CALVIÀ	
	AJUNTAMENT DE CIUTADELLA	
	AJUNTAMENT DE FELANITX	
	AJUNTAMENT DE FERRERIES	
	AJUNTAMENT DE LLOSETA	
	AJUNTAMENT DE MANACOR	
	AJUNTAMENT DE MAÓ	
AJUNTAMENTS O ENS VINCULATS	AJUNTAMENT DE MARRATXÍ	
	AJUNTAMENT DE POLLENÇA	
	AJUNTAMENT DE PORRERES	
	AJUNTAMENT DE SA POBLA	
	AJUNTAMENT DE SANT ANTONI DE PORTMANY	
	AJUNTAMENT DE SANT JOSEP DE SA TALAIA	
	AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ	
	AJUNTAMENT DE SANT LLUÍS	
	AJUNTAMENT DE SANTA EULÀRIA DES RIU	
	AJUNTAMENT DE SANTA MARGALIDA	
	AJUNTAMENT DE SANTA MARÍA DEL CAMÍ	
	AJUNTAMENT DE SÓLLER	
	AJUNTAMENT D'EIVISSA	
	AJUNTAMENT DES CASTELL	
	AJUNTAMENT DES MERCADAL	
	AJUNTAMENT D'ESPORLES	
	AJUNTAMENT D'INCA	
	CONSELLS INSULARS	CONSELL DE MALLORCA
		CONSELL DE MENORCA
		CONSELL D'EIVISSA
CONSELL DE FORMENTERA		
MANCOMUNITATS DE MUNICIPIIS	MANCOMUNITAT DE TRAMUNTANA	
	MANCOMUNITAT DES RAIGUER	
	MANCOMUNITAT MIGJORN DE MALLORCA	
	MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA	

Font: SOIB

8. CONCLUSIÓ

L'any 2016 ha suposat el retorn decidit i la reactivació de programes i serveis d'ocupació a les Balears gràcies a la millora pressupostària del SOIB. Això fa que enguany s'hagi arribat a un major nombre de persones beneficiàries a través de l'orientació laboral, la formació, la intermediació, el foment d'ocupació, l'emprenedoria i el desenvolupament local. Un altre aspecte distintiu és la implantació de noves polítiques actives d'ocupació com la Formació dual amb empreses, les Beques d'èxit, el programa de SOIB Visibles i Joves qualificats, entre d'altres, que donen resposta a problemes com la manca de qualificació a segments de demandants d'ocupació importants, com l'atur juvenil i/o de llarga durada a través d'un abordatge innovador i que promou la inclusió dels demandants que tenen majors dificultats per a incorporar-se en el mercat de treball Balear.

9. BIBLIOGRAFIA

ALOMAR, Laura; CAPARROS, Francisco; GAYÀ, Antoni; MATEU, Josep; RIBAS, Maria del Mar i SENDRA, Joan (2016): “Anàlisi de la precarietat laboral a les Illes Balears”. Estudis Laborals OTIB, 22.

CAPARROS, Francisco (2012): “Les Escoles Taller, Cases d'Ofici i Tallers d'Ocupació a les Illes Balears: un quart de segles de formació en alternança amb l'ocupació (1985-2011). Valoració i propostes de futur” Politics and territories, 2

FUNDAE (2016): “La formación en las empresas”

JANSEN, Marcel (2016): “El reto de la inserción de los desempleados de larga duración”, Fedea Policy Paper, 6.

IDI (2016): “Mapping clusters de les Illes Balears”

KLUGE, Jochen (2010): “The effectiveness of European active labor market programs” Labour Economics, 17.

MARTIN, John (2015): “Activation and ALMPs in OECD countries: stylised facts and evidence on their effectiveness”, Iza Journal of Labor Policy, 44.

OIT (2014): España. Crecimiento con empleo. Studies on growth with equity - Ginebra: OIT, 2015

OIT (2015): “Trabajo decente para personas con discapacidad: promoviendo derechos en la agenda global de desarrollo” Oficina Internacional del Trabajo - Ginebra: OIT, 2015

POU, Llorenç (2017): “Anuari del Treball de les Illes Balears” Govern de les Illes Balears

10. LLISTAT DE TAULES I GRÀFICS

Quadre 1. Resum principals actuacions en polítiques actives d'ocupació fetes l'any 2016

Quadre 2. Evolució pressupostària per a Polítiques Actives d'Ocupació

Quadre 3. Evolució atur i demanda registrada al SOIB

Quadre 4. Actuacions principals d'Orientació laboral des de les oficines del SOIB

Quadre 5. Persones ateses pel Servei d'Orientació laboral de les oficines del SOIB 2013-2016

Quadre 6. Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables

Quadre 7. Requisits accés a la Garantia Juvenil

Quadre 8. La Intermediació laboral des de 2014 a 2016

Quadre 9. Les col·locacions gestionades pel SOIB des de 2014 a 2016

Quadre 10. Evolució dels certificats d'insuficiència a Balears des de 2014 a 2016

Quadre 11. El SOIB a la Xarxa Eures

Quadre 12. Evolució comunicacions relacionades amb la contractació per part del SOIB

Quadre 13. Taxa de cobertura de certificats de professionalitat per famílies professionals

Quadre 14. Distribució territorial dels certificats de professionalitat expedits l'any 2016

Quadre 15. Distribució per famílies professionals dels certificats de professionalitat expedits

Quadre 16. Volum de participants segons la formació d'oferta del SOIB l'any 2016

Quadre 17. Especialitats formatives per a col·lectius vulnerables i participants

Quadre 18. Participants en cursos d'idiomes convocatòria 2016 i 2017

Quadre 19. Participants en cursos d'informàtica convocatòria 2016 i 2017

Quadre 20. Convocatòries, projectes i participants de la Formació Dual del SOIB

Quadre 21. Programes Mixtos de Formació i Ocupació finançats l'any 2015/2016

Quadre 22. Distribució territorial del Programa SOIB Jove Beques d'Èxit

Quadre 23. Avaluacions de competències clau amb resultat d'apte per nivells de qualificació a través de CEPAS i certificat d'expedició

Quadre 24. Evolució mesures de foment de la contractació amb ens locals i de la CAIB

Quadre 25. Tipologia de Serveis i Obres d'interès general i social finançats amb SOIB Visibles

Quadre 26. Sector Públic Instrumental de la CAIB que participa de SOIB Joves Qualificats

Quadre 27. Resum d'actuacions en autocupació, empenedoria i economia social

Quadre 28. Jornades Formatives sobre empenedoria i autocupació del Programa ICAPE

Quadre 29. Distribució territorials dels AODL a Balears

Gràfic 1. Evolució despesa en PAO per aturat registrat en el SOIB

Gràfic 2 Serveis de polítiques actives registrats a SISPE

Gràfic 3. Sol·licituds d'Inscripcions a Balears al Sistema Nacional de Garantia Juvenil

Gràfic 4. Distribució territorial dels participants en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil

Gràfic 5. Consultes i atencions informatives del POAP

Gràfic 6. Evolució de la Intermediació laboral del SOIB

Gràfic 7. Evolució centres de formació professional per a l'ocupació públics a les Balears

Gràfic 8. Evolució de la taxa de cobertura de certificats de professionalitat a les Balears

Gràfic 9. Participants d'accions per a desocupats en funció de les famílies professionals

Gràfic 10. Distribució places dels Programes Mixts per col·lectiu

Gràfic 11. Distribució places dels Programes Mixts de formació i ocupació per illes

Gràfic 12. Avaluacions de competències clau amb resultat d'apte per nivells de qualificació a través de centres col·laboradors de formació

Gràfic 13. Evolució persones que acreditades per l'IQPIB

Gràfic 14. Evolució unitats de competència acreditades per l'IQPIB

Gràfic 15. Radiografia manteniment i suport de la contractació de persones discapacitades

Gràfic 16. Incorporació de persones discapacitades en el mercat ordinari de treball

Gràfic 17. Suport a la contractació col·lectius de difícil inserció en el mercat ordinari de treball

Gràfic 18. Actuacions de l'Oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI

Gràfic 19. Evolució projectes empresarials atesos pel Programa SEERF

Gràfic 20. Subvencions lliurades a desocupats pel foment de l'ocupació autònoma

Gràfic 21. Subvencions a desocupats per a incorporar-se en cooperatives de Balears